

Interreg

Ελλάδα-Κύπρος

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ECO.MUSE

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΗΤΕΙΑΣ Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.
ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΑ ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΑ**

(ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 5.1.3)

“Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια
Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα”

31.07.2023

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΗΤΕΙΑΣ Α.Α.Ε Ο.Τ.Α

«Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια
Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα»

Δράσεις Ενεργοποίησης και Ένταξης τοπικών, κοινωνικών και
επαγγελματικών φορέων για την Ανάπτυξη Οικονομικών
δραστηριοτήτων στα Οικομουσεία

Ιούλιος 2023

Αναθέτουσα Αρχή	Συντάκτης Παραδοτέου
 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΗΤΕΙΑΣ Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α. Επ. Ζαχαρία & Ι. Καποδίστρια 8, 72300 Σητεία – Κρήτη Τηλ: 28430 23590, 28430 25887, 28430 25967 info@oas.gr www.oas.gr	 ΕΤΑΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Γ. Παπανδρέου 5, 71306, Ηράκλειο Κρήτης Τηλ: 2810 361242 Φαξ: 2810 361152 info@etam.gr www.etam.gr
Υπεύθυνος εκπόνησης Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων:	 Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	5
2. Η Πράξη Eco.Muse	5
3. Ανοικτό Οικομουσείο Σητείας.....	6
4. Μελέτη Καταγραφής Φορέων (Stakeholder Mapping).....	7
Περιγραφή της Μελέτης Καταγραφής Φορέων	8
Μεθοδολογία Καταγραφής Φορέων (Αποτύπωση & Ανάλυση Εμπλεκόμενων Μερών-Stakeholder Mapping & Analysis).....	9
Κατηγορίες Φορέων	19
Αναλυτικός Πίνακας Καταγραφής Φορέων	38
5. Δράσεις Ενεργοποίησης Φορέων.....	38
Περιγραφή των Δράσεων	40
1η Δράση: Εργαστήριο Ενημέρωσης και Ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας για τις ανάγκες και τα οφέλη του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας και Σχεδιασμού Θεματικών Διαδρομών	42
2η Δράση: Εργαστήριο για την εκπαίδευση και επιμόρφωση διαχειριστών, φορέων, τοπικής κοινωνίας κοκ, και τη διαβούλευση για το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων.....	46
6. Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων	51
Σύνοψη του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων	52
7. Παράρτημα.....	59
1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας	59
2ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας	70
8. Βιβλιογραφία	77

1. Εισαγωγή

Το παρόν έργο με τίτλο «Υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου για την υποστήριξη υλοποίησης της πράξης: «Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα-ECO.MUSE», εντάσσεται στο πλαίσιο του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Interreg V-A «Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020», υλοποιείται από την ETAM Α.Ε., βάσει της από 08.09.2022 σύμβασης με τον Κύριο Δικαιούχο (ΚΔ) της Πράξης, Οργανισμό Ανάπτυξης Σητείας, Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε Ο.Τ.Α, και αφορά την **Ενότητα 2. Δράσεις ενεργοποίησης και ένταξης τοπικών, κοινωνικών και επαγγελματικών φορέων για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στα Οικομουσεία, Παραδοτέο 5.1.3**, της ως άνω σύμβασης.

Το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας είναι μια καινοτόμος πρωτοβουλία στον τομέα του πολιτισμού, του εναλλακτικού τουρισμού και δη του τουρισμού υπαίθρου και του οικοτουρισμού, που εστιάζει στη συνεργασία των συνιστωσών της τοπικής κοινωνίας, των κατοίκων του Δήμου Σητείας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, λειτουργώντας ως ιστορικός θεματοφύλακας για την τοπική ιστορία, αξιοποιώντας ως πόρους το ανθρωπογενές και το φυσικό τοπίο, και λαμβάνοντας το θέμα του από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου.

Στο πλαίσιο αυτό, η καταγραφή και ανάλυση του τοπικού παραγωγικού δυναμικού και των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων αποτελεί τη βάση προς μια τοπική κρίσιμη μάζα που θα συνδράμει στη βιωσιμότητα και την βιώσιμη ανάπτυξη του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας, θα ενισχύσει περαιτέρω και θα εδραιώσει το ρόλο του Οικομουσείου ως πυρήνα παρουσίασης του παραδοσιακού πολιτισμού.

Στις ενότητες που ακολουθούν εκπονείται Μελέτη Καταγραφής Φορέων, ανάλυση του ρόλου τους και της συμβολής τους προς την επίτευξη των στόχων του Οικομουσείου, περιγραφή των δράσεων ενεργοποίησής φορέων στο πλαίσιο των επιλεγμένων δραστηριοτήτων οι οποίες οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν στη Σητεία, καθώς και παρουσίαση του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων όπως εκπονήθηκε από τον δικαιούχο της Πράξης Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΠΚ-ΜΦΙΚ).

2. Η Πράξη Eco.Muse

Η Πράξη Eco.Muse <https://eco-muse.eu/> αφορά στην ενίσχυση περιοχών με πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, οι οποίες αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο μερικής ερημοποίησης, καθώς και στην ανάδειξη και προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, με στόχο την ορθολογική και ήπια ανάπτυξή του μέσω της ενεργής

συμμετοχής κοινωνικών και επαγγελματικών φορέων της περιοχής και τον εμπλουτισμό των περιοχών με δραστηριότητες, οικονομικές-κοινωνικές-πολιτιστικές, δημιουργώντας ένα ιδιότυπο «φιλοπεριβαλλοντικό» προϊόν (rebranding).

Η προσέγγιση ανάπτυξης μιας περιοχής ως ανοικτό Οικομουσείο συμβάλει στην ανάδειξη των στοιχείων-συστατικών της, βασιζόμενη στα εμβληματικά χαρακτηριστικά της, δημιουργώντας έτσι προϋποθέσεις αναπτυξιακής επανεκκίνησής της. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής, εντασσόμενα στην ανάπτυξη ενός Οικομουσείου, δημιουργούν προϋποθέσεις διακριτότητας της περιοχής και ενίσχυσης της ταυτότητας και ελκυστικότητάς της.

Ειδικότερα, στόχοι της Πράξης είναι οι κάτωθι:

- Η αποφυγή εγκατάλειψης ορεινών κοινοτήτων, αναδεικνύοντας την ταυτότητα της περιοχής, ανάπτυξη κοινής προσέγγισης ολοκληρωμένου σχεδιασμού δικτύου διακρατικών Οικομουσείων
- Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και αδελφοποίηση των 2 περιοχών σε Ελλάδα και Κύπρο
- Η ενιαία αειφορική διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος και ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, αύξηση επισκεψιμότητας με τη δημιουργία ιδιότυπων φιλοπεριβαλλοντικών προϊόντων, και ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού
- Η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου μέσω της ανάπτυξης πολυθεματικού τουριστικού προϊόντος
- Η ενίσχυση και προστασία τοποθεσιών φυσικής & πολιτιστικής κληρονομιάς,
- Η επανάχρηση εγκαταλελειμμένου κτιριακού αποθέματος
- Η διασύνδεση χώρων επισκεψιμότητας που λειτουργούν αποσπασματικά, και
- Η προώθηση της βιωματικής εκπαίδευσης

3. Ανοικτό Οικομουσείο Σητείας

Το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας, αποτελεί μια νέα πολιτιστική δομή του Δήμου Σητείας που σκοπό έχει να αναδείξει τον πολιτισμό του πολυτιμότερου δέντρου της κρητικής γης, της ελιάς, και των προϊόντων της.

Το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας βασίζεται στην καινοτόμο ιδέα της διασύνδεσης ενός επισκέψιμου κλειστού εκθεσιακού χώρου αρχιτεκτονικού

ενδιαφέροντος με υπαίθρια και αστικά τοπόσημα της περιβάλλουσας περιοχής, του Δήμου Σητείας στην προκειμένη περίπτωση.

Το Οικομουσείο, τόσο ως κτίριο αλλά όσο και ως ζωντανός οργανισμός, θα λειτουργήσει ως πυρήνας για την παρουσίαση του παραδοσιακού πολιτισμού, ο οποίος αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη σύγχρονη ζωή της πόλης της Σητείας και της ευρύτερης περιοχής αλλά και θα συνδεθεί με το πολιτισμικό και φυσικό απόθεμα της ανατολικής Κρήτης, αναδεικνύοντας ολιστικά τη Σητεία ως «Πόλη του Ελαιολάδου».

Προς τούτο, ο Δήμος Σητείας-φορέας Αρωγός με τη συνεργασία του φορέα Διαχειριστή του Οικομουσείου, Οργανισμού Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, θα διαμορφώσει, στο πλαίσιο της Πράξης, ως επισκέψιμους εκθεσιακούς αλλά και εκπαιδευτικούς χώρους, δύο υφιστάμενα κτίρια της περιοχής, το πρώην Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης-ΚΕΓΕ στη Σητεία και το παλαιό ελαιουργείο-φάμπρικα στη Μαρωνιά . Κατόπιν, οι επισκέψιμοι αυτοί χώροι, μέσα από μια σειρά προτεινόμενων θεματικών διαδρομών διασύνδεσης με την πόλη και την ύπαιθρο της Σητείας, ως απόρροια διάδρασης και διαβούλευσης με την τοπική κοινωνία και τους οικονομικούς παράγοντες της πόλης, θα λειτουργούν συμπληρωματικά, αποτελώντας ένα ενιαίο, ανοικτό και ζωντανό Οικομουσείο.

4. Μελέτη Καταγραφής Φορέων (Stakeholder Mapping)

Η σύνοψη του Παραδοτέου 5.1.3 που εκκινεί με τη Μελέτη Καταγραφής Φορέων συντίθεται συνολικά από τα εξής, σύμφωνα με το Τεχνικό Δελτίο της Πράξης Eco.Muse:

- ♦ Εντοπισμός όλων εκείνων των τοπικών φορέων (κοινωνικών και επαγγελματικών) που μπορούν να ενισχυθούν αλλά και να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα του Οικομουσείου Σητείας
- ♦ Σχεδιασμός και τη διεξαγωγή εργαστηρίων ενημέρωσης και ενεργοποίησης τοπικής κοινωνίας για τις ανάγκες και τα οφέλη του Ανοικτού Οικομουσείου
- ♦ Σχεδιασμός σεναρίων θεματικών διαδρομών του Ανοικτού Οικομουσείου σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς. Διαβούλευση -εργαστήριο για τις θεματικές διαδρομές
- ♦ Σχεδιασμός και διεξαγωγή διαβουλεύσεων - εργαστηρίων επιμόρφωσης διαχειριστών, φορέων, επιχειρηματιών, καλλιτεχνών, τεχνιτών και τοπικής κοινωνίας. Οι θεματικές των εργαστηρίων θα αφορούν το φορέα διαχείρισης του Ανοικτού Οικομουσείου, τη λειτουργία, οργάνωση του Ανοικτού

Οικομουσείου, τη βιώσιμότητά του (πχ ανάπτυξη σημείων πώλησης προϊόντων) και τη συμβολή του στην ανάπτυξη της περιοχής

- ◇ Σχεδιασμός και τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων – εργαστηρίων με τους τοπικούς φορείς προκειμένου να προκύψει το σχέδιο ένταξης δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν από το φορέα λειτουργίας του Οικομουσείου

Περιγραφή της Μελέτης Καταγραφής Φορέων

Η Μελέτη Καταγραφής Φορέων (Stakeholder Mapping), ήτοι η καταγραφή του παραγωγικού δυναμικού και των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην κρίσιμη μάζα, που δύναται να συνδράμει στη βιωσιμότητα και συνέχεια του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας, αλλά και στην ενίσχυση των φορέων αυτών καθ'αυτών με την προσέλκυση περισσότερων δυνητικών επισκεπτών μέσω της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων. Κρίνεται άλλωστε απαραίτητη η συνδρομή των τοπικών φορέων στη δόμηση αλλά και στήριξη των Οικομουσείων, και αποτελεί εξ ορισμού συστατικό και προϋπόθεση σύστασης Οικομουσείου.

Στο παρόν παραδοτέο εκπονείται μελέτη καταγραφής όλων εκείνων των τοπικών φορέων του κοινωνικού και επαγγελματικού στερεώματος, που μπορούν τόσο να ενισχυθούν όσο και να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας.

Ειδικότερα, η μελέτη καταγραφής επιχειρεί την αποτύπωση του τρόπου και του μέσου δια του οποίου δημιουργούνται ευκαιρίες για τους κατοίκους τοπικά:

- ✓ Μέσω της προώθησης της περιφερειακής ανάπτυξης
- ✓ Μέσω της ενεργοποίησης και συμμετοχής
- ✓ Μέσω του σχεδιασμού, οργάνωσης, διατήρησης, κεφαλαιοποίησης, προώθησης και διάχυσης κοινωνικό-τουριστικών δράσεων που συνδέονται με την αειφόρο αναβάθμιση της περιοχής προωθώντας νέες ευκαιρίες ανάπτυξης που χαρακτηρίζονται από ιστορικού ενδιαφέροντος τοπία και από τοπικές παραγωγές

Μεθοδολογία Καταγραφής Φορέων (Αποτύπωση & Ανάλυση Εμπλεκόμενων Μερών-Stakeholder Mapping & Analysis)

Τα ενδιαφερόμενα – εμπλεκόμενα μέρη αποτελούν οποιοδήποτε άτομα ενδιαφέρονται για συμμετοχή σε κάποιο έργο σε κάποια διαδικασία, κλπ., και σχετίζονται με αυτό/η, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι απαραίτητα συμμετέχουν και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Είναι πιθανό να προέρχονται από κάποιον οργανισμό/ φορέα, κλπ., ενώ μπορεί να είναι μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ατόμων, τα οποία προσδιορίζονται με βάση το ρόλο τους.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον R. Edward Freeman (Stakeholder Theory, 1984), ένα ενδιαφερόμενο μέρος ορίζεται ως εξής: «*Ενδιαφερόμενο μέρος σε έναν οργανισμό, θεωρείται κάθε ομάδα ατόμων ή άτομο ξεχωριστά που μπορεί να επηρεάσει ή να επηρεαστεί από την επίτευξη των σκοπών του*».

Η Ανάλυση των Ενδιαφερόμενων μερών (Stakeholder Analysis) συνιστά τη διαδικασία εκείνη που περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των ενδιαφερόμενων/ εμπλεκόμενων μερών σε ένα έργο, την αξιολόγηση των ενδιαφερόντων τους και των τρόπων με τους οποίους αυτά σχετίζονται με το έργο, επηρεάζουν τη βιωσιμότητά του, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους. Από την άλλη πλευρά, δεν είναι απαραίτητο ένα ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος, να επηρεάζεται άμεσα από το έργο. Παραδείγματα πιθανών ενδιαφερόμενων μερών περιλαμβάνουν εκπροσώπους που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από το έργο ή μία δραστηριότητα, όπως: δημόσιες αρχές και εκπρόσωποι αυτών, ΜΜΕ, πολίτες, διαμορφωτές κοινής γνώμης, επιστήμονες, ειδικοί, κλπ.

Η ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών, περιλαμβάνει συνοπτικά τα εξής βήματα:

Σχήμα 1 Η ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών

Βήμα 1. Αναγνώριση όλων των σχετικών εμπλεκόμενων – ενδιαφερόμενων μερών και των ομάδων αυτών

Προκειμένου να προσδιοριστούν και να αναγνωριστούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη όλα τα άτομα ή οι ομάδες που επηρεάζονται από το έργο, που μπορούν να επηρεάσουν ή ενδιαφέρονται για τα αποτελέσματα αυτού.

Σε πρώτο στάδιο, είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν και να προσδιοριστούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και να εξεταστεί όχι μόνο τι είναι σε θέση να συνεισφέρουν οι ίδιοι στο έργο αλλά και τι θα τους παρακινήσει να συμμετέχουν (τι μπορούν δηλαδή να κερδίσουν από τη συμμετοχή τους σε αυτό). Η ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών, μπορεί να γίνει από την ομάδα έργου και σε συνεργασία με άλλους ενδιαφερόμενους από άλλους τομείς, για να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία της αναγνώρισης άλλων εμπλεκόμενων, μπορεί να συμβάλει στον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των ζητημάτων του έργου που εξετάζονται, και στην παροχή πιο ολοκληρωμένων πληροφοριών σχετικά με το ποιος μπορεί να έχει συμμετοχή σε αυτά τα θέματα. Η διαδικασία αναγνώρισης των ενδιαφερόμενων μερών, θα πρέπει να επανεκτιμάται τακτικά, καθ' όλη τη διάρκεια του έργου για να διασφαλίσει ότι δεν έχουν χαθεί πιθανές ομάδες ή μεμονωμένα άτομα.

Για την αποτελεσματική αναγνώριση των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συστήνεται να χρησιμοποιείται μία ή περισσότερες από τις τεχνικές αναγνώρισης που ακολουθούν. Ανεξάρτητα ωστόσο από την τεχνική που θα χρησιμοποιηθεί, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η ενσωμάτωση όλων των βασικών ενδιαφερόμενων μερών είναι απαραίτητη για την επιτυχή έκβαση της διαδικασίας της εμπλοκής των και για την εξαγωγή αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση παράλειψης βασικών ενδιαφερόμενων μερών, μπορεί να δημιουργηθεί αίσθηση προκατάληψης στα επόμενα στάδια της διαδικασίας. Άλλη πιθανή συνέπεια που μπορεί να προκαλέσει η παράλειψη, είναι η πιθανότητα, να εμφανιστούν αργότερα «άγνωστα» ενδιαφερόμενα μέρη και να επηρεάσουν το έργο αρνητικά.

Υπάρχουν δύο βασικές μέθοδοι (η δομημένη και η μη δομημένη) για τον προσδιορισμό των ενδιαφερόμενων μερών, όπου παρουσιάζονται στη συνέχεια. Οι δομημένες μέθοδοι, μπορούν να χωριστούν περαιτέρω σε δύο προσεγγίσεις: την ex-ante (εκ των προτέρων) και τη ad-hoc (επί τούτου).

Η δομημένη μέθοδος (structured method)

Όσον αφορά τις δομημένες μεθόδους, αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: στην ex-ante και την ad-hoc. Και στις δύο προσεγγίσεις, ο προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών, γίνεται συχνά, χρησιμοποιώντας δευτερεύουσες πηγές δεδομένων. Τα δευτερογενή δεδομένα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επιλογή των αρχικών συμμετεχόντων, για να ξεκινήσει η χαρτογράφηση και των λοιπών ενδιαφερομένων μερών στη συνέχεια, περισσότερο συστηματικά.

Ακολουθώντας την ad-hoc προσέγγιση, ο προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών, αποτελεί μία επαναληπτική διαδικασία που προκαλεί ανατροφοδότηση από τα νέα εμπλεκόμενα μέρη καθώς αναγνωρίζονται, που με τη σειρά τους προσδιορίζουν άλλα εμπλεκόμενα μέρη. Οι υπεύθυνοι για την εύρεση των εμπλεκόμενων/ ενδιαφερόμενων μερών, είναι πιθανό να ακολουθήσουν τη μέθοδο της χιονοστιβάδας (snowball sampling), έως ότου δεν υπάρχουν άλλα εμπλεκόμενα μέρη να αναγνωριστούν.

Εναλλακτικά, ακολουθώντας την εκ των προτέρων προσέγγιση, οι ενδιαφερόμενοι προσδιορίζονται εκ των προτέρων σε σχέση με τις πιθανές σε σχέση με την περίπτωση κάθε φορά περιπτώσεις ενδιαφερόμενων. Για παράδειγμα, είναι χρήσιμο να εξεταστούν συγκεκριμένοι τομείς ή ομάδες που σχετίζονται με το έργο (π.χ. δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, εθελοντικές ομάδες, ερευνητές, κλπ.) ή να εξεταστούν συγκεκριμένοι ρόλοι ή λειτουργίες διαφορετικών παραγόντων (π.χ. επιχειρήσεις, χρηματοδότες, φορείς χάραξης πολιτικής, τοπικές κοινότητες). Η κατηγοριοποίηση αυτή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως λίστα ελέγχου, για να διασφαλιστεί ότι οι εκπρόσωποι από κάθε κύρια ομάδα, είναι παρόντες σε σημαντικές εκδηλώσεις και δράσεις του έργου. Αυτό, μπορεί να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμο, εάν υπάρχουν πολύ περιορισμένοι πόροι για τη συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους, καθώς μόνο ένας μικρός αριθμός εκπροσώπων από κάθε ομάδα, μπορεί να χρειαστεί να προσκληθεί σε δράσεις/ εκδηλώσεις.

Η μη δομημένη μέθοδος (unstructured method)

Άλλες χρήσιμες μέθοδοι για τον προσδιορισμό των βασικών ενδιαφερόμενων, θα μπορούσαν δυνητικά να περιλαμβάνουν:

- ✓ Ανάπτυξη και εφαρμογή ενός συνόλου κριτηρίων, για τον προσδιορισμό των ενδιαφερόμενων μερών όπως π.χ. η εγγύτητα, η χρησιμότητα, η οικονομία, οι κοινωνικές αξίες. Συχνά, οι ενδιαφερόμενοι διακρίνονται μεταξύ εκείνων που ενεργούν λόγω οικονομικού ενδιαφέροντος, και εκείνων που ενεργούν και

βασίζονται σε αρχές ή αξίες. Διαφορετικά, οι ενδιαφερόμενοι προσδιορίζονται ελέγχοντας τη νομιμότητα, το χαρακτήρα και την εγγύτητά τους.

- ✓ Καταιγισμό ιδεών (brainstorming), μεταξύ των διοργανωτών των συναντήσεων ο οποίος θα προσφέρει λίστα με ιδέες για πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη για το έργο. Στη συνέχεια, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος της λίστας, μπορεί να προτείνει και να προσδιορίσει περαιτέρω ενδιαφερόμενους (τεχνική δειγματοληψίας της χιονοστιβάδας). Βασικός κίνδυνος της τεχνικής αυτής, είναι το να υπάρξει εντέλει ομοιογένεια στους εμπλεκόμενους, καθώς είναι πιθανό καθένας να προσδιορίσει από την πλευρά του παρόμοια ενδιαφερόμενα μέρη.
- ✓ Καταιγισμό ιδεών, με άλλους οργανισμούς που έχουν εμπλακεί σε παρόμοιες δραστηριότητες ή σε αυτούς που εργάζονται σε παρόμοιες τοποθεσίες.
- ✓ Διαβούλευση με συναδέλφους (από το Δήμο) για ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με το ποιος μπορεί να ενδιαφέρεται για το έργο.
- ✓ Ανάπτυξη ενός «χάρτη μυαλού» (mind map) που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εντοπισμό των κατάλληλων ενδιαφερόμενων μερών. Μέσω του χάρτη, μπορεί να γίνει αξιολόγηση δευτερογενών δεδομένων.
- ✓ Διαβούλευση με φόρουμ που χρησιμοποιούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλους φορείς και οργανισμούς (π.χ. δημοτικά συμβούλια, τοπικές αρχές, κλπ.)

Πώς θα ξεπεραστούν πιθανές προκλήσεις για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων/ εμπλεκόμενων μερών;

Είναι σημαντικό, να προσεγγιστούν τα ενδιαφερόμενα/ εμπλεκόμενα μέρη κριτικά, ενώ αναφορικά με τη συμμετοχή τους, υπάρχουν ιδιαίτερες προκλήσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο φορέας Διαχείρισης του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας κατά τη διάρκεια της συνεργασίας του με εκείνους. Ο πίνακας που ακολουθεί, παρουσιάζει τις πιο κοινές προκλήσεις και τις πιθανές στρατηγικές για την αντιμετώπισή τους για την αποτελεσματικότερη εντέλει συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

Ξεπερνώντας τις προκλήσεις της εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών		
#	Προκλήσεις	Στρατηγικές αντιμετώπισης
1	Μεροληπτική αντιμετώπιση των ενδιαφερόμενων μερών	Πραγματοποίηση συστηματικής ανάλυσης των εμπλεκόμενων μερών, προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα -αφού προσδιοριστούν εκείνοι οι οποίοι πρέπει να δεσμευτούν- και πιθανόν να έχουν μεγαλύτερη επιρροή αλλά

		και εκείνοι οι οποίοι μπορεί να είναι περισσότερο περιθωριοποιημένοι αλλά έχουν σημαντικό ενδιαφέρον για το έργο
2	Κόπωση των ενδιαφερόμενων μερών	Εξασφάλιση ωφελειών για τους ενδιαφερόμενους από τη βασική συμμετοχή στο έργο και ανάπτυξη συνεργασίας με τους βασικούς από αυτούς προκειμένου να πειστούν και οι υπόλοιποι ότι είναι σημαντική η συμμετοχή τους
3	Μη ρεαλιστικές προσδοκίες	Προσεκτική διαχείριση των προσδοκιών των εμπλεκόμενων/ ενδιαφερόμενων μερών από την αρχή, με σκοπό να υπάρχει συστηματική ενασχόληση με εκείνους που έχουν έντονο ενδιαφέρον για το έργο
4	Βραχυπρόθεσμη δέσμευση	Προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών που ενδέχεται να έχουν μακροπρόθεσμη παρουσία στην περιοχή του έργου και σχεδιασμός ενός πλάνου που θα αφορά στη διαχείριση και την κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων – μαζί τους, από την αρχή- δίνοντάς με αυτό τον τρόπο επαρκή κυριότητα του έργου προκειμένου να υπάρξει και συνέχεια

Πίνακας 1 Οι προκλήσεις της εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών

Βήμα 2. Κατανόηση των εμπλεκόμενων μερών

Συστήνεται, για την κατανόηση των εμπλεκόμενων μερών, να αναζητηθούν πληροφορίες σχετικά με τις σχέσεις των ενδιαφερόμενων μερών με άλλους ενδιαφερόμενους, η γνώση και η στάση τους απέναντι στα ζητήματα του έργου, η προθυμία και η ικανότητα συμμετοχής τους και οι καλύτεροι τρόποι επικοινωνίας μαζί τους. Στη βιβλιογραφία, προτείνονται πολλά και διαφορετικά κριτήρια για το σωστό χαρακτηρισμό των ενδιαφερόμενων μερών.

Μια συνοπτική και περιεκτική λίστα, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- ➔ Θετική ή αρνητική στάση απέναντι στο θέμα της συνάντησης

- ➔ Πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών και των στόχων
- ➔ Βαθμός ενδιαφέροντος για το έργο
- ➔ Διαθέσιμοι πόροι για τη συμβολή στην υλοποίηση των δράσεων του έργου
- ➔ Κλίμακα και τύπος επιρροής στο έργο

Σχήμα 2 Πιθανά εμπλεκόμενα μέρη του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας

Βήμα 3. Συνεργασία & ανάπτυξη δεσμών με τα εμπλεκόμενα/ ενδιαφερόμενα μέρη

Διαφορετικά επίπεδα εμπλοκής ενδιαφερόμενων μερών μπορούν να προσδιοριστούν, ανάλογα με την ένταση της δέσμευσης προς το έργο. Για τους σκοπούς των συναντήσεων με πιθανά εμπλεκόμενα μέρη, έχουν καθοριστεί τέσσερα επίπεδα εμπλοκής:

- **Υψηλότερο επίπεδο** – Πλήρης και ενεργή δέσμευση, όπου οι ενδιαφερόμενοι είναι ουσιαστικά συνεργάτες με την ομάδα του εταίρου, οδηγώντας την κατεύθυνση της έρευνας ή/ και συνεισφέροντας πόρους και προοπτικές
- **Μεσαίο επίπεδο** – Καλύπτει τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών από τους οποίους ζητείται γνώμη (απόψεις, πληροφορίες) και εκείνων με τους οποίους

πραγματοποιείται «εμπλοκή» - δέσμευση - σχέση» (είναι δηλαδή πιο δεσμευμένοι και ενδέχεται να παρέχουν πόρους ή δεδομένα)

- **Χαμηλό επίπεδο-** Η επικοινωνία με τους πιο παθητικούς ενδιαφερόμενους, μπορεί να σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να κοινοποιούνται πληροφορίες και αποτελέσματα σε σχέση με το έργο (σε ενημερωτικό επίπεδο). Η πληροφόρηση σε αυτή την περίπτωση, είναι συνήθως μία μονόδρομη ροή πληροφοριών, αλλά περιλαμβάνεται ως μία μορφή δέσμευσης γιατί απαιτεί από το φορέα Διαχείρισης του Ανοικτού Οικομουσείου εν προκειμένω να επικοινωνεί με τρόπο τέτοιο που να ταιριάζει στον ενδιαφερόμενο.

Είναι επιτακτική ανάγκη για την επιτυχή εφαρμογή των δράσεων του έργου, ο Δήμος Σητείας και ο Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α να συνεργάζονται με τους ενδιαφερόμενους φορείς, σε περισσότερα από ένα επίπεδα και ιδανικά με όλους τους προτεινόμενους τρόπους.

Σχήμα 3 Τα στάδια της ανάπτυξης δεσμών με τους εμπλεκόμενους φορείς

Γνωριμία με τους εμπλεκόμενους φορείς – τεχνικές συμμετοχής

Προκειμένου να υποστηριχθεί μία διαδικασία συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών σε μία δράση ή μία συνάντηση, θα πρέπει να καθοριστούν στοχευμένες, συμμετοχικές τεχνικές. Υπάρχουν πολλές τεχνικές συμμετοχής, από τις οποίες μπορεί να γίνει επιλογή για τη διοργάνωση συναντήσεων. Από μία λάθος επιλογή ωστόσο, υπάρχει κίνδυνος να μην παραχθούν τα απαιτούμενα αποτελέσματα και πληροφορίες. Αυτός είναι και ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζουν οι διοργανωτές της συνάντησης και πρέπει να προσπαθήσουν να αποφύγουν.

Ένας τρόπος για να γίνει αυτό, είναι η χρήση δύο τουλάχιστον διαφορετικών συμμετοχικών τεχνικών κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης με μία ομάδα ενδιαφερόμενων μερών σε μία συνάντηση.

Προτείνεται, να εφαρμόζεται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δύο μεθόδους κατά τη διάρκεια των συναντήσεων με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη:

- ➔ **Δημόσιες ακροάσεις:** Ορίζονται ως μία διαδικασία κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι ακούνε τα γεγονότα σχετικά με τα ζητήματα του έργου και εκφράζουν τη γνώμη τους σε σχέση με αυτά. Οι δημόσιες ακροάσεις, αποτελούν μία εξαιρετική μέθοδο για τη διεξαγωγή των σταδίων ενημέρωσης και διαβούλευσης των συναντήσεων με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς.
- ➔ **Εργαστήρια:** Τα εργαστήρια, αποτελούν ομάδες συζήτησης που δίνουν έμφαση στην ανταλλαγή ιδεών και επίδειξη και στην εφαρμογή τεχνικών, δεξιοτήτων, κλπ. Οι συναντήσεις με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη που πραγματοποιούνται υπό τη μορφή των εργαστηρίων, αποτελούν ιδανικό τρόπο για να υπάρξει συζήτηση σχετικά με συγκεκριμένα ζητήματα του έργου και για να αποκαλυφθούν πιθανές λύσεις για τα ζητήματα αυτά.

Προτάσεις για τη διαχείριση πιθανής σύγκρουσης με τα εμπλεκόμενα μέρη

Σε περίπτωση που στο πλαίσιο κάποιας συνάντησης με τα εμπλεκόμενα μέρη, προκύψει κάποια είδους διαφωνία – σύγκρουση προτείνονται -μέσω του παρακάτω πίνακα τρόποι αντιμετώπισής τους.

Πρακτικά βήματα για την επίλυση συγκρούσεων με τα εμπλεκόμενα μέρη	
Βήμα 1. Αναγνώριση της διαφωνίας/ σύγκρουσης	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Τι διαφωνία υπάρχει; ➔ Τι διαφωνία μπορεί να προκύψει στο μέλλον; ➔ Ποιοι είναι οι πιθανοί λόγοι που προκαλούν τη διαφωνία;
Βήμα 2. Ανάλυση της διαφωνίας	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Πώς προέκυψε η διαφωνία; ➔ Ποια ζητήματα προκαλούν ανησυχία; ➔ Πόση διάρκεια έχει η διαφωνία; ➔ Ποιος εμπλέκεται στη διαφωνία; ➔ Ποια είναι τα ενδιαφέροντα αυτών που εμπλέκονται στη διαφωνία σε σχέση με το θέμα; ➔ Υπάρχει ιστορικό στη σχέση μεταξύ των ατόμων/ μερών που διαφωνούν; ➔ Μπορούν οι πλευρές που διαφωνούν να συνεργαστούν; ➔ Γιατί; / γιατί όχι; ➔ Πώς είναι πιθανό να μπουν σε διαδικασία συνεργασίας οι πλευρές που διαφωνούν;
Βήμα 3. Ανάπτυξη λύσεων για τη μείωση της διαφωνίας	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Τι είδους συμφωνίες μπορούν να γίνουν ανεκτές από τα συγκρουόμενα μέρη; ➔ Μπορεί η διαφωνία να λυθεί μέσα στην ομάδα ή χρειάζεται εξωτερική βοήθεια;

Πίνακας 2 Βήματα για την επίλυση συγκρούσεων με τα εμπλεκόμενα μέρη

Η εμπειρία από μελέτες περιπτώσεων, δείχνει ότι η τήρηση ορισμένων αρχών, που ακολουθούν παρακάτω, δύναται να μειώσει τις συγκρούσεις. Η δημιουργία αίσθησης εμπιστοσύνης είναι θεμελιώδης και η διασφάλιση ότι όλοι οι συμμετέχοντες αισθάνονται ότι έχουν την ευκαιρία να συνεισφέρουν με τις απόψεις τους, μειώνει την ένταση, επιτρέποντας τη συζήτηση και τη διαπραγμάτευση να ξεκινήσουν από ένα θετικό σημείο.

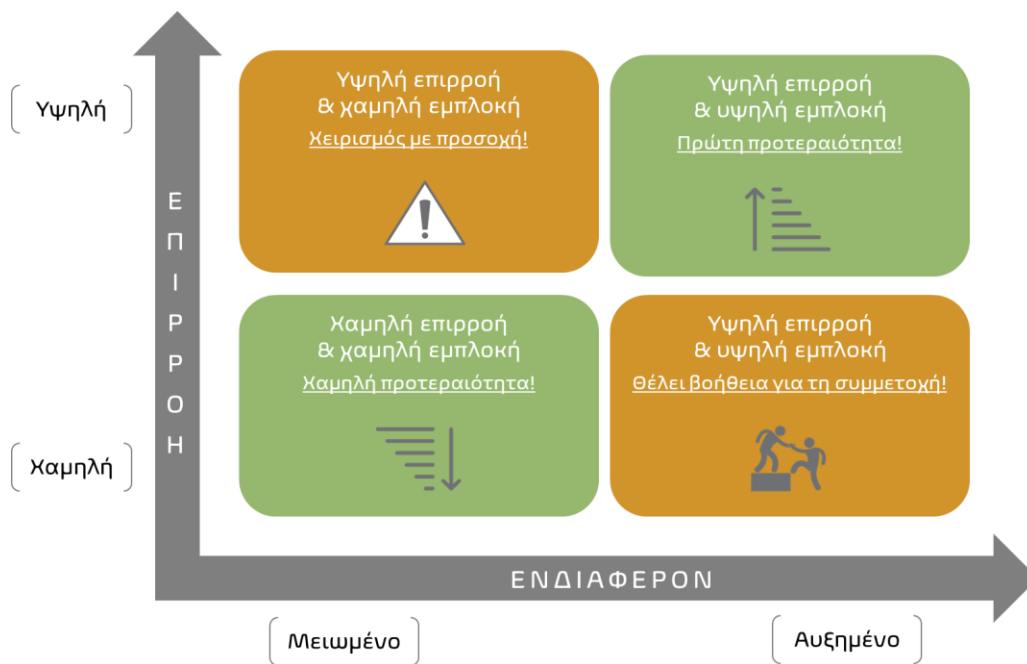
- ✓ **Να μην αποκλείετε κανένα.** Συγκεντρώνοντας εκδηλώσεις ενδιαφέροντος από τους εμπλεκόμενους, διασφαλίζεται μία ισόρροπη εκπροσώπηση συμφερόντων, αποφεύγοντας παράλληλα την πιθανότητα συγκεκριμένων πλευρών να ασκήσουν επιρροή.
- ✓ **Να ακούτε όλες τις φωνές.** Ο Δήμος Σητείας και ο Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι κάθε ενδιαφερόμενος, έχει λάβει τον απαιτούμενο χρόνο για να εκφράσει την άποψή του επί του θέματος κατά περίπτωση. Τα πρακτικά/οι σημειώσεις της συνάντησης μπορούν να διανεμηθούν στους ενδιαφερόμενους για σχόλια μετά το πέρας της.
- ✓ **Να είστε διαφανείς.** Οι συναντήσεις στο πλαίσιο του έργου με τους εμπλεκόμενους φορείς, θα πρέπει να είναι διαφανείς. Οι συμμετέχοντες, θα πρέπει να μπορούν να είναι ανοιχτοί και να εκφράζουν τυχόν αβεβαιότητες και κενά γνώσεων στο έργο. Οι σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων μπορεί να βελτιωθούν όταν το πρόβλημα που παρουσιάζεται και συζητείται πρόκειται να μπορεί να επιλυθεί με τη συνεισφορά όλων.
- ✓ **Να είστε γνήσιοι και αυθεντικοί.** Η «δέσμευση», δεν είναι μία ad hoc άσκηση δημοσίων σχέσεων, αλλά είναι βαθιά ενσωματωμένη ως διαδικασία στα ευρωπαϊκά προγράμματα και έργα. Είναι αποτελεσματική, μόνο όταν πραγματοποιείται την κατάλληλη στιγμή.

Είναι σημαντικό να κατανοηθεί για κάθε ένα εμπλεκόμενο μέρος, η γνώση και η αρχική τους άποψη σε σχέση με το έργο, τη δραστηριότητα κλπ. που εμπλέκονται ή δύναται να εμπλακούν, καθώς και η στάση και η συμπεριφορά τους, έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας και συνεργασίας.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του παρόντος έργου, θα αναγνωριστούν και θα καταγραφούν τα ενδιαφερόμενα/ εμπλεκόμενα μέρη της περιοχής μελέτης, ο ρόλος τους σε σχέση με την υλοποίηση του έργου, τη διαμόρφωση της πολιτικής και των δράσεων αυτού.

Ενδεικτικά, εμπλεκόμενοι σχετικοί με το έργο αποτελούν: Δημόσιες Αρχές, Τοπικές Αρχές, Αναπτυξιακές Εταιρείες, Εταιρείες Τουριστικής Ανάπτυξης, Επαγγελματικές Οργανώσεις και Σύλλογοι, τοπικές επιχειρήσεις, τοπική κοινωνία και άλλοι φορείς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και σχετίζονται με το έργο.

Τα εμπλεκόμενα/ ενδιαφερόμενα μέρη, ανάλογα με το βαθμό της εμπλοκής τους και το βαθμό επιρροής τους, μπορούν να υποστηριχθούν, στη βάση του παρακάτω σχήματος:

Σχήμα 4 Η σχέση επιρροής, ενδιαφέροντος & τρόπου προσέγγισης εμπλεκόμενων μερών

Πιθανές ερωτήσεις προς τους εμπλεκόμενους/ ενδιαφερόμενους φορείς

Κατόπιν της αναγνώρισης των εμπλεκόμενων/ ενδιαφερόμενων φορέων, και εφόσον ενημερωθούν σχετικά με το έργο, θα πρέπει να εντοπιστεί και να κατανοηθεί πώς αισθάνονται αναφορικά αυτό. Μερικές ερωτήσεις που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν στην κατεύθυνση αυτή, είναι οι ακόλουθες:

1. Προκύπτει οικονομικό ή άλλου είδους ενδιαφέρον σε σχέση με το έργο και τη συμμετοχή σας σε αυτό;
2. Τι σας κινητοποιεί/ σας δίνει κίνητρο για συμμετοχή;
3. Ποιες πληροφορίες, ποια σημεία που αφορούν στο έργο είναι σχετικά με εσάς και ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να μεταδώσετε τις πληροφορίες/ τα σημεία αυτά;

4. Ποια είναι η γνώμη σας για το έργο και τις δράσεις του; Έχετε επαρκείς και βάσιμες πληροφορίες σε σχέση με αυτά;
5. Από ποιους ενημερώνονται/ επηρεάζονται οι ίδιοι; Θα μπορούσαν αυτοί να είναι εν δυνάμει εμπλεκόμενοι/ ενδιαφερόμενοι φορείς για το παρόν έργο;
6. Αν δεν προτίθεστε να υποστηρίξετε τις δράσεις του έργου, τι θα επιθυμούσατε να γίνει για να αλλάξει η γνώμη σας;
7. Αν δεν είναι πιθανό να αλλάξει η γνώμη σας, τι μπορούμε να κάνουμε για να διαχειριστούμε την αντίθεσή τους;

Υπογραμμίζεται ότι η αλληλεπίδραση των διάφορων ενδιαφερόμενων μερών, στη διαδικασία κατάθεσης ή/ και λήψης αποφάσεων σχετικά με ζητήματα που αφορούν στο έργο συμβάλει στη διαμόρφωση θετικού «περιβάλλοντος» και «κλίματος» μεταξύ των ενδιαφερόμενων και ενισχύει τις δράσεις και τα αποτελέσματά του.

Στην επόμενη ενότητα, ακολουθεί ενδεικτικός πίνακας αποτύπωσης εμπλεκόμενων/ ενδιαφερόμενων μερών στο πλαίσιο της Πράξης Eco.Muse, για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας.

Κατηγορίες Φορέων

Ακολουθώντας τη Μεθοδολογία και τα Βήματα όπως έχουν περιγραφεί έως τώρα, προκύπτει η ενδεικτική χαρτογράφηση των πιθανών εμπλεκόμενων- ενδιαφερόμενων μερών ή Κοινωνικών Εταίρων του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας, και παρουσιάζεται στον επόμενο Πίνακα, αποτυπώνοντας τόσο το Βαθμό επίδρασης στην εξέλιξη του έργου όσο και τον Προτεινόμενο τρόπο εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου.

Αποτύπωση των εμπλεκόμενων μερών και προτεινόμενος τρόπος συμμετοχής τους στην εξέλιξη του έργου

Πίνακας 3 Αποτύπωση των εμπλεκόμενων μερών και προτεινόμενος τρόπος συμμετοχής τους στην εξέλιξη του έργου

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
Δήμος Σητείας (Υπηρεσίες και Οργανισμοί του)	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Εταίρος έργου ➔ Υλοποίηση δράσεων και παραδοτέων του έργου ➔ Σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης περιοχής ➔ Ρόλος συντονιστή μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συντονισμός, ▪ Υλοποίηση ▪ Διαχείριση έργου ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	Υπεύθυνη – συντονίστρια & ομάδα έργου
Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Εταίρος έργου ➔ Υλοποίηση δράσεων και παραδοτέων του έργου ➔ Σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης περιοχής ➔ Ρόλος συντονιστή μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συντονισμός, ▪ Υλοποίηση ▪ Διαχείριση έργου ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	Υπεύθυνη – συντονίστρια & ομάδα έργου

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
Περιφέρεια Κρήτης	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Εκπόνηση επιχειρησιακών & στρατηγικών σχεδίων τουριστικής ανάπτυξης για την περιφέρεια στην οποία ανήκει ο προορισμός ➔ Διαχείριση πόρων για την περιφερειακή τουριστική ανάπτυξη ➔ Διαχείριση πόρων για την περιφερειακή αγροτική ανάπτυξη ➔ Διαχείριση πόρων αναφορικά με τον πολιτισμό ➔ Παρακολουθεί τη διαχείριση και τη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων 	Αντιπεριφερειάρχης πολιτισμού – τουρισμού Αγροτικής Ανάπτυξης Ενέργειας- περιβάλλοντος – φυσικών πόρων – χρωταξίας
Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου ΥΠ.ΠΟ.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Παρακολουθεί τη διαχείριση και τη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου από την πλευρά της προστασίας των αρχαιοτήτων 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων 	Προϊστάμενος
Δημόσιες Υπηρεσίες- Δ/νση Δασών ΥΠ.ΕΝ.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Παρακολουθεί τη διαχείριση και τη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου από την πλευρά της προστασίας των δασών 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων 	Προϊστάμενος Δ/νσης

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
<p>Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.)</p> <p>Μονάδα Διαχείρισης Ανατολικής Κρήτης</p>	<p>➔ Παρακολουθεί τη διαχείριση και τη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου από την πλευρά της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος</p>	<p>Υψηλός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων 	<p>Υπεύθυνος Μονάδας</p>
<p>Γεωπάρκο Σητείας</p>	<p>➔ Κύριος πόρος για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας</p>	<p>Υψηλός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Κοινές δράσεις προβολής ▪ Κοινές δράσεις εκπαίδευσης 	<p>Συντονιστής</p>

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συν-δημιουργία δράσεων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	
Εμπορικός Σύλλογος	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και τη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων 	Πρόεδρος
Ενώσεις- Σύνδεσμοι Ξενοδόχων (Ενοικιαζόμενων Διαμερισμάτων κοκ)	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Συμμετοχή σε εκθέσεις - προώθηση προορισμού ➔ Έκδοση προωθητικού υλικού για τον προορισμό ➔ Επιρροή - διασύνδεση με ΕΟΤ, ΣΕΤΕ, Περιφέρεια, Δήμο ➔ Άμεση εμπλοκή με το έργο λόγω του τομέα του τουρισμού 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διάθεση πληροφοριών που σχετίζονται με στατιστικά στοιχεία για τα καταλύματα (δυναμικότητες, αριθμός διανυκτερεύσεων, ικανοποίηση 	Πρόεδροι- εκπρόσωποι ενώσεων

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<p>επισκεπτών, προτιμήσεις επισκεπτών, κλπ.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Διάθεση της πληροφορίας που σχετίζεται με τις επαφές τους με φορείς της αγοράς (tour operators, ΣΕΤΕ, κλπ.) ▪ Διάθεση πληροφοριών που σχετίζονται με το έργο, γενικά ▪ Συνεργασία για την ένταξη των καταλυμάτων στην παρεχόμενη από το Οικομουσείο εμπειρία 	

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
Πολιτιστικοί Σύλλογοι	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Άμεση εμπλοκή με το έργο λόγω του τομέα του πολιτισμού και του τοπικού ενδιαφέροντος ➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και τη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου, από την πλευρά του τοπικού και συνολικού συντονισμού δράσεων, της συν-δημιουργίας και υλοποίησης δράσεων, της εκπαίδευσης συμμετεχόντων κοκ 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συν-δημιουργία δράσεων ▪ Συντονισμός δράσεων ▪ Συμμετοχή στην εκπαίδευση συμμετεχόντων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	Πρόεδροι συλλόγων – μέλη
Αγροτικοί Συνεταιρισμοί	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	Πρόεδροι Συνεταιρισμών-μέλη

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
Εθελοντικές Ομάδες	➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη της διαχείρισης και λειτουργίας του Ανοικτού Οικμουσείου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	
Τοπικές Δημοτικές Κοινότητες	➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη της διαχείρισης και λειτουργίας του Ανοικτού Οικμουσείου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό ▪ Τοπικός συντονισμός ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	
Μουσεία-Λαογραφικές Συλλογές-Επισκέψιμα Πολιτιστικά Κτίρια	➔ Άμεση εμπλοκή με το έργο λόγω του τομέα της τέχνης	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συμμετοχή στην παρεχόμενη από το 	Εκπρόσωποι

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			Οικομουσείο εμπειρία <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό ▪ Τεχνογνωσία, πληροφοριακό υλικό, εκπαιδευτικό υλικό 	
Κάτοικοι-Ενώσεις κατοίκων	➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συμμετοχή στην παρεχόμενη από το Οικομουσείο εμπειρία 	Πρόεδρος- μέλη

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	
Αγροτικοί συνεταιρισμοί και Σύλλογοι παραγωγικών φορέων εν γένει (κτηνοτροφικοί, αλιέων κα)	<p>⇒ Άμεση εμπλοκή με το έργο λόγω του αγροδιατροφικού τομέα</p>	<p>Υψηλός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	<p>Εκπρόσωποι</p>
<p>Τοπικά ΜΜΕ</p>	<p>⇒ Διάχυση πληροφορίας και προσέλκυση συμμετεχόντων</p>	<p>Μέσος- υψηλός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου ▪ Προβολή του Ανοικτού Οικομυσείου ▪ Προσέλκυση συμμετοχής 	<p>Εκπρόσωποι</p>

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κανάλι επικοινωνίας ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	
ΜΚΟ-περιβαλλοντικοί σύλλογοι	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη της διαχείρισης και της λειτουργίας του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Διάθεση χρήσιμων πληροφοριών ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Σύναψη συνεργασιών ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	Εκπρόσωποι
Τουρίστες – επισκέπτες	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Επωφελούνται και συμμετέχουν επί της ουσίας με την επίσκεψή τους στον προορισμό 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κατάθεση απόψεων 	Οι ίδιοι
Φορείς τουρισμού	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Χάραξη πολιτικής ➔ Προώθηση & προβολή προορισμών 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου 	Εκπρόσωποι

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	
Περιβαλλοντικοί Φορείς	⇒ Επηρεάζουν τη χάραξη πολιτικής	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων <p>Ανθρώπινο δυναμικό</p>	Εκπρόσωποι
Συνοδοί Βουνού και άλλοι Οδηγοί, Συνοδοί, Ξεναγοί	⇒ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου ως Πρεσβευτές	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συν-δημιουργία δράσεων 	Οι ίδιοι

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συντονισμός δράσεων ▪ Συμμετοχή στην εκπαίδευση συμμετεχόντων ▪ Ανθρώπινο Δυναμικό 	
Επισκέψιμα αγροκτήματα-κτηνοτροφικές μονάδες	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου με την παροχή πακέτων εμπειριών 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συμμετοχή στην παρεχόμενη από το Οικομυσείο εμπειρία ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία 	Επιχειρηματίες

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη δημιουργία δράσεων ▪ Προβολή τοπικών προϊόντων ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	
<p align="center">Επιχειρηματίες εναλλακτικού τουρισμού</p>	<p>➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου με το σχεδιασμό εμπειριών και την υποστήριξη της υλοποίησής τους</p>	<p align="center">Υψηλός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συμμετοχή στην παρεχόμενη από το Οικομουσείο εμπειρία ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία ▪ Συμμετοχή στη δημιουργία δράσεων 	<p align="center">Επιχειρηματίες</p>

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Προβολή τοπικών προϊόντων ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	
<p>Σχετιζόμενες εμπορικές- μεταποιητικές δραστηριότητες (ελαιουργεία, τυποποιητήρια κοκ)</p>	<p>⇒ Συμμετέχουν στην παρεχόμενη από το Οικομουσείο εμπειρία- επισκέψεις στις μονάδες, έκθεση προϊόντων κοκ</p>	<p>Υψηλός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχή στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Συμμετοχή στην παρεχόμενη από το Οικομουσείο εμπειρία ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία ▪ Συμμετοχή στη δημιουργία δράσεων ▪ Προβολή τοπικών προϊόντων 	<p>Επιχειρηματίες</p>

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
Εκκλησία της Κρήτης	⇒ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανθρώπινο δυναμικό ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχής στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία 	Επικεφαλής-Εκπρόσωπος
Ιδιωτικές Συλλογές και Λαογραφικά Μουσεία	⇒ Άμεση εμπλοκή με το έργο λόγω του τομέα της τέχνης	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχής στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ένταξη στην αφηγηματική διαδικασία ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	Εκπρόσωποι και Ιδιώτες

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
Εκπαίδευση	<p>⇒ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου-υποστήριξη της διαδικασίας εκπαίδευσης κα</p>	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή στη διαχείριση Ανοικτού Οικομουσείου ▪ Συμμετοχής στις δράσεις του έργου ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο δυναμικό ▪ Τεχνογνωσία, τοπικά προγράμματα και υλικό εκπαίδευσης ▪ Ανάπτυξη και συν-δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων ▪ Ανάπτυξη και συν-δημιουργία δραστηριοτήτων ▪ Έρευνα 	Εκπρόσωποι
Σώματα Ασφαλείας και Πολιτική Προστασία	<p>⇒ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου, ως προς την</p>	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη των δράσεων του έργου 	Επικεφαλής

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
(ΕΛ.ΑΣ, Λιμενικό Σώμα, Πυροσβεστική Υπηρεσία)	εκπαίδευση και την πρόληψη κινδύνων και φυσικών καταστροφών προς επισκέπτες		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη της εκπαίδευσης εθελοντών ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	
Τοπικές Πρωτοβουλίες- Έργα	➔ Συμμετοχή στη διαχείριση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου και αναγνώριση συνέργειας	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη των δράσεων του έργου ▪ Υποστήριξη της εκπαίδευσης εθελοντών ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	Συντονιστής
Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων Eco.Muse	➔ Υποστήριξη της διαχείρισης και της λειτουργίας του Ανοικτού Οικομουσείου	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη των δράσεων του έργου ▪ Υποστήριξη της εκπαίδευσης εθελοντών ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Τεχνογνωσία, εμπειρία, 	Συντονιστής

Ενδιαφερόμενο/ εμπλεκόμενο μέρος	Περιγραφή του ενδιαφέροντος (συσχέτιση με τους σκοπούς του έργου)	Βαθμός επίδρασης στην εξέλιξη του έργου (υψηλός- μέσος- χαμηλός- απροσδιόριστος)	Προτεινόμενος τρόπος εμπλοκής στην εξέλιξη του έργου	Πρόσωπο επαφής με το ενδιαφερόμενο μέρος
			εκπαιδευτικό υλικό, καλές πρακτικές <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	
Δίκτυο Υποστήριξης Τουρισμού Υπαίθρου e-παιθρος	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Υποστήριξη της διαχείρισης και της λειτουργίας του Ανοικτού Οικομουσείου 	Υψηλός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποστήριξη των δράσεων του έργου ▪ Υποστήριξη της εκπαίδευσης εθελοντών ▪ Κατάθεση απόψεων ▪ Τεχνογνωσία, εμπειρία, εκπαιδευτικό υλικό, καλές πρακτικές ως προς το σχεδιασμό εμπειριών τουρισμού υπαίθρου ▪ Υποστήριξη της ανάπτυξης τουρισμού υπαίθρου ▪ Ανθρώπινο δυναμικό 	Συντονιστής

Αναλυτικός Πίνακας Καταγραφής Φορέων

Η πλήρης και αναλυτική καταγραφή των τοπικών φορέων όλων των κατηγοριών, δεδομένου του όγκου της παρεχόμενης πληροφορίας και προκειμένου για την διευκόλυνση της πρόσβασης στην εν λόγω πληροφορία, παρατίθεται και παρουσιάζεται στο αρχείο που συνοδεύει το παρόν παραδοτέο Π5.1.3. Πίνακας Καταγραφής Φορέων.

5. Δράσεις Ενεργοποίησης Φορέων

Μεθοδολογία σχεδιασμού εργαστηρίων και διαβουλεύσεων

Η σωστή προετοιμασία ενός εργαστηρίου αποτελεί το βασικό κριτήριο επιτυχίας του. Στο πλαίσιο αυτό, στο μεθοδολογικό σχεδιασμό ενός εργαστηρίου λαμβάνονται υπόψη:

- Ο προσδιορισμός συμμετεχόντων προκειμένου να διαμορφωθεί το κατάλληλο υλικό και περιεχόμενο του εργαστηρίου.
- Η αξιοποίηση του μοντέλου των εκπαιδευτικών στόχων ABCD για τον καθορισμό των στόχων του εργαστηρίου, ήτοι:

A=Audience (Κοινό-στόχος)

B=Behavior (Συμπεριφορά/Στάσεις μετά το πέρας του εργαστηρίου)

C=Conditions (Συνθήκες στις οποίες θα αξιοποιηθεί η νέα γνώση)

D=Degree (Βαθμός επιθυμητής γνώσης)

- Ο προσδιορισμός του αριθμού των συμμετεχόντων
- Η επιλογή των κατάλληλων εκπαιδευτικών μεθόδων
- Η δημιουργία πληροφοριακού υλικού
- Η διαμόρφωση του χώρου και η χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού και των μέσων
- Η αξιολόγηση του εργαστηρίου

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η διαβούλευση αφορά στην υποχρέωση των κυβερνήσεων να λαμβάνουν υπόψη τους τις απόψεις οργανισμών, επιχειρήσεων και κοινωνιών που τις εκπροσωπούν, σε ένα νομοθετικό πλαίσιο, ή ένα πλαίσιο πολιτικής.

Η διαβούλευση, συνιστά μία προσέγγιση στη λήψη αποφάσεων, στο πλαίσιο της οποίας οι συμμετέχοντες, αναλύουν τα υφιστάμενα γεγονότα από πολλαπλές οπτικές, συζητούν μεταξύ τους και αντισταθμίζουν τις προτεινόμενες επιλογές. Διαδικαστικός στόχος της διαβούλευσης, αποτελεί η συνεργατική και από κοινού αναζήτηση συμφωνίας σε κάποιο ζήτημα και απώτερος στόχος είναι η καλλιέργεια

μίας δημοκρατικής κουλτούρας και η θεμελίωση της διαδικασίας λήψης μίας απόφασης στην κατεύθυνση της συμμετοχής των πολιτών.

Η διαβούλευση, ξεκινά με την ακρόαση και τη διατύπωση απόψεων, στη συνέχεια διεξάγεται διάλογος, ακολουθεί η διαπραγμάτευση, η ανάλυση των απόψεων, και στο τέλος οι εμπλεκόμενοι καταλήγουν σε κοινά αποδεκτές λύσεις.

Στοχεύει επομένως ως διαδικασία, στη σωστή αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων που προτείνονται σε κάθε δημόσιο πρόβλημα και δεν περιορίζεται στην ομόφωνη αποδοχή μιας πρότασης. Αποσκοπεί, στην υιοθέτηση καλύτερων στρατηγικών που να αντανακλούν τις ανάγκες και τις ανησυχίες των εμπλεκόμενων φορέων. Κύριος στόχος, επομένως, είναι η βελτίωση της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης που οφείλει να προκρίνει ρεαλιστικές λύσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν την κοινωνία.

Η δημόσια διαβούλευση, τα τελευταία χρόνια, αποτελεί απαραίτητο συστατικό στοιχείο της διαδικασίας σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών προωθώντας και ενισχύοντας ταυτόχρονα το συμμετοχικό σχεδιασμό και τη συμμετοχική διακυβέρνηση.

Στη διαβούλευση, θα κληθούν να συμμετάσχουν εμπλεκόμενοι φορείς/ ομάδες/ άτομα από: Υπουργεία, Τοπικές Αρχές, Αναπτυξιακές Εταιρείες, Εταιρείες Τουριστικής Ανάπτυξης, την τοπική κοινωνία και οποιοδήποτε άλλο φορέα κρατικό ή μη κριθεί απαραίτητο ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη στον όλο σχεδιασμό του έργου οι θέσεις, οι απόψεις και οποιαδήποτε άλλα σχετικά με το έργο στοιχεία/ μελέτες, κλπ. υπάρχουν στη διάθεσή των.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού και της οργάνωσης των εργαστηρίων-διαβουλεύσεων με την τοπική κοινωνία, καταγράφεται ο ακόλουθος πίνακας ελέγχου ενεργειών:

- ✓ Κατάρτιση λίστας – σύναψη επικοινωνίας με εμπλεκόμενους φορείς
- ✓ Κατάρτιση ατζέντας & πρόσκλησης
- ✓ Κατάρτιση λίστας προσκεκλημένων – συμμετεχόντων
- ✓ Αποστολή ατζέντας & πρόσκλησης
- ✓ Προβολή- προώθηση των διαβουλεύσεων σε σχετικές με το έργο ιστοσελίδες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, κλπ.
- ✓ Συγγραφή δελτίων τύπου πριν και μετά τις διαβουλεύσεις – υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας
- ✓ Σχεδιασμός και διανομή ενημερωτικού υλικού σχετικού με τις διαβουλεύσεις
- ✓ Τεχνική υποστήριξη των διαβουλεύσεων (σε περίπτωση χρήσης διαδικτυακών εργαλείων, πλατφορμών, κλπ.)
- ✓ Γραμματειακή υποστήριξη – τήρηση πρακτικών

- ✓ Φωτογραφική κάλυψη
- ✓ Συγγραφή αναφοράς αποτελεσμάτων διαβουλεύσεων

Σε περίπτωση που ισχύουν περιοριστικά μέτρα, λόγω της πανδημίας του Covid-19, οι διαβουλεύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν ηλεκτρονικά μέσω της χρήσης συγχρόνων ψηφιακών εργαλείων (Slido, Poll, Everywhere, Google forms, κλπ.), ενώ η συζήτηση στο πλαίσιο της διαβούλευσης, μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη χρήση επίσης σύγχρονων ψηφιακών πλατφορμών όπως το Zoom, το Skype, το Microsoft teams, κλπ., ανάλογα με το τι εξυπηρετεί τις περιστάσεις.

Περιγραφή των Δράσεων

Προκειμένου για την επίτευξη των στόχων όπως αυτοί περιγράφονται αναλυτικά στο Τεχνικό Δελτίο της Πράξης Eco.Muse, η ανάδοχος εταιρεία ETAM A.E., σχεδίασε, συντόνισε και διεξήγαγε σε συνεργασία με τον Κύριο Δικαιούχο (ΚΔ) της Πράξης, Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α. και με τη συνδρομή του Πανεπιστημίου Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, δικαιούχου του έργου και υπεύθυνου για τη σύνταξη του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων που συνοψίζεται σε επόμενη ενότητα, δράσεις ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας, ήτοι δυο Εργαστήρια Ενημέρωσης για το έργο Eco.Muse και το Ανοιχτό Οικομουσείο της Σητείας.

Τα Εργαστήρια Ενημέρωσης σχεδιάστηκαν έτσι ώστε:

- Να ικανοποιούν την ανάγκη επικοινωνίας και ενημέρωσης γύρω από το έργο και τα οφέλη που απορρέουν από τη λειτουργία του Ανοιχτού Οικομουσείου
- Να ενεργοποιήσουν τη συμμετοχική διαδικασία παρουσιάζοντας και συζητώντας ως διαβούλευση τόσο τα κύρια στοιχεία που προβλέπονται για το Οικομουσείο από τα ολοκληρωμένα έως τώρα παραδοτέα όσο και το σχεδιασμό από κοινού θεματικών διαδρομών και δραστηριοτήτων προς ένταξη
- Να τεθεί σε προτεραιότητα παράλληλα, η εκπαιδευτική διαδικασία και η καλλιέργεια δεξιοτήτων για την τοπική κοινωνία στο πλαίσιο της εθελοντικής συμμετοχής στο Ανοιχτό Οικομουσείο της Σητείας, αφού εντοπιστούν και οι όποιες συνέργειες

Ο συντονισμός και ο σχεδιασμός των εργαστηρίων εκκίνησε με την απαραίτητη σύσκεψη μέσω τηλεδιάσκεψης (zoom meeting), κατόπιν πρωτοβουλίας του αναδόχου, κατά την οποία συζητήθηκαν και συν-αποφασίστηκαν τα κύρια στοιχεία για τη διοργάνωση των εργαστηρίων, οι απαιτούμενες ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα και οι αρμοδιότητες. Συγκεκριμένα, προτάθηκαν οι κατάλληλες ημερομηνίες βάσει

σχεδιασμού, το περιεχόμενο και η διάρκεια των εργαστηρίων όπως είχαν προβλεφθεί από τον ανάδοχο, πιθανοί ομιλητές βάσει του προτεινόμενου περιεχομένου, και ορίστηκαν οι απαιτούμενες πρακτικές διευθετήσεις.

Η ανάδοχος εταιρεία ανέλαβε την ευθύνη για το περιεχόμενο, το συντονισμό και τις πρακτικές διευθετήσεις για την διοργάνωση των εργαστηρίων ως εξής:

- ✓ Αριθμός, Δομή και Περιεχόμενο Ενοτήτων εργαστηρίων
- ✓ Μεθοδολογία διοργάνωσης εργαστηρίων
- ✓ Μεθοδολογία Σχεδιασμού Θεματικών Διαδρομών
- ✓ Μεθοδολογία Διαβούλευσης
- ✓ Σχεδιασμός Πρόσκλησης
- ✓ Σχεδιασμός Πρόσκλησης για τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και αναρτήσεις σε αυτά
- ✓ Πρόσκληση και Αναλυτικό Πρόγραμμα Εργαστηρίου
- ✓ Διοργάνωση Zoom Meeting για τη συμμετοχή εξ' αποστάσεως και διαχείριση της πλατφόρμας κατά τη διάρκεια των Εργαστηρίων
- ✓ Σχεδιασμός Αφίσας
- ✓ Συντονισμός ομιλητών και παρουσιάσεις
- ✓ Παρουσιάσεις ETAM A.E.
- ✓ Παρουσιάσεις Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α
- ✓ Συγγραφή κειμένων
- ✓ Φύλλο Παρουσίας δια ζώσης και εξ' αποστάσεως
- ✓ Δελτίο τύπου
- ✓ Αποδελτίωση εργαστηρίων
- ✓ Πρακτικά Εργαστηρίων
- ✓ Φωτογραφική κάλυψη
- ✓ Γενικός συντονισμός με τον Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, για την επιλογή και τις επαφές με τους προσκεκλημένους ομιλητές, για την αποστολή των προσκλήσεων και τις επαφές με τους προσκεκλημένους (βάσει του Πίνακα Καταγραφής Φορέων), για την επιλογή της αίθουσας και την τεχνική κάλυψη, για το coffee-break, για την εκτύπωση του απαιτούμενου υλικού, την ανάρτηση των αφισών και την προετοιμασία του

«φακέλου συμμετέχοντα» (πρόγραμμα, ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, φύλλο διαβούλευσης, σελίδες σημειώσεων, τρίπτυχο ενημερωτικό φυλλάδιο της Πράξης, στυλό)

- ✓ Γενικός συντονισμός με τον εταίρο Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, για τη διεξαγωγή του διαδραστικού σκέλους-διαβούλευσης-συνδημιουργίας στα εργαστήρια (προσέγγιση, υλικό) και για το ρόλο του συντονιστή των ενοτήτων του προγράμματος των εργαστηρίων και των ενοτήτων ευθύνης του (θεματικές διαδρομές, ένταξη δραστηριοτήτων)

1η Δράση: Εργαστήριο Ενημέρωσης και Ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας για τις ανάγκες και τα οφέλη του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας και Σχεδιασμού Θεματικών Διαδρομών

Η 1^η Δράση αφορά τη διοργάνωση του πρώτου εργαστηρίου με δυο ενότητες διάρκειας τριών ωρών, όπου συνδυάζεται η ενημέρωση και η ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας και ο σχεδιασμός των θεματικών διαδρομών.

Στο πρώτο σκέλος, προβλέπεται παρουσίαση του έργου γενικά και ειδικά για τη Σητεία, εστιάζοντας στα Παραδοτέα [3.1.1. Business Plan ανάπτυξης Οικομουσείων](#) και [6.1.2. Σχέδιο Βιωσιμότητας της πρότασης](#), και τις προβλέψεις και προτάσεις τους, που θα παρουσιαστούν στη Σητεία και θα ακολουθήσει συζήτηση- διαβούλευση.

Στο δεύτερο σκέλος, εκκινώντας από τις «θεματικές» διαδρομές που καταγράφονται έως τώρα σε θεωρητική και χωρική βάση κα βάσει του παραδοτέου [4.3.1. Μουσειολογική μελέτη για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας](#), και τα δυο πρώτα σχέδια, θα συζητηθεί με τους παρευρισκόμενους πιθανός εμπλουτισμός.

1^ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας

Σητεία, Δευτέρα 3 Ιουλίου 2023, 18:00-21:00

Στοιχεία Εργαστηρίου

- ✓ **Συν-διοργάνωση** : Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, και Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο φυσικής Ιστορίας Κρήτης, με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας
- ✓ **Ημερομηνία ώρα διεξαγωγής**: Δευτέρα 3 Ιουλίου 2023, 18:00-21:00 μ.μ.

- ✓ **Τοποθεσία:** Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου, Δημαρχείο Σητείας
- ✓ **Δυνατότητα εξ' αποστάσεως παρακολούθησης μέσω της πλατφόρμας Zoom:** <https://us06web.zoom.us/j/83021983055?pwd=WUhhdG5wUG9JRk9ROHUxeUE2RIE4QT09>
- ✓ **Σκοπός** του πρώτου εργαστηρίου είναι η ενημέρωση για το έργο και την πορεία του καθώς και για το Ανοιχτό Οικομυσείο της Σητείας, προς τους ενδιαφερόμενους φορείς της τοπικής κοινωνίας προκειμένου για την ενεργοποίηση, την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή τους

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

<p>18.00 – 18.15 Προσέλευση-Εγγραφές</p>
<p>18.15 – 18.30 Καλωσόρισμα</p> <p>Μανώλης Τσαντάκης, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.</p>
<p>18.30 – 18.50 Παρουσίαση έργου Eco.Muse</p> <p>Μανώλης Τσαντάκης, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.</p>
<p>18.50 – 19.10 Το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας ως εργαλείο βιώσιμης ανάπτυξης: Επιχειρηματικό σχέδιο & Σχέδιο Βιωσιμότητας για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας</p> <p>Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α. & ETAM Α.Ε.</p>
<p>19.10 – 19.30 Συζήτηση-Διαβούλευση</p>
<p>19.30 – 19.45 Διάλειμμα</p>
<p>19.45 – 20.10 Θεματικές Διαδρομές για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας: Η προσέγγισή τους μέσα από τη Μουσειολογική Μελέτη για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας</p> <p>Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης & Γιώργης Πετράκης</p>
<p>20.10 – 20.40 Σχεδιασμός Θεματικών Διαδρομών: Οδικός Χάρτης και Παραδείγματα</p> <p>Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης & ETAM Α.Ε.</p>
<p>20.40 – 20.50 Αξιολόγηση του έργου Eco.Muse <i>(Συμπλήρωση Ερωτηματολογίων)</i></p> <p>Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης & ETAM Α.Ε.</p>
<p>20.50 – 21.00 Κλείσιμο του εργαστηρίου</p> <p>Μανώλης Τσαντάκης, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.</p>
<p>Εκρoές Εργαστηρίου</p>
<p>✓ Το εργαστήριο εκκίνησε με το χαιρετισμό του Δημάρχου Σητείας, κ. Ζερβάκη Γεώργιο, προς τους παρευρισκόμενους και προς όσους παρακολουθούσαν εξ' αποστάσεως ο οποίος υπερτόνισε τη σημασία</p>

της ήπιας ανάπτυξης που προωθείται μέσα από την Πράξη και δήλωσε την **πρόθεση του Δήμου να στηρίξει** το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας και τη **βιωσιμότητά** του και **κάλεσε** τους δημότες, όσοι περισσότεροι εξ' αυτών μπορούν να γίνουν **κοινωνοί και βοηθοί** στη λειτουργία της σημαντικής αυτής πρωτοβουλίας, του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας, στο δρόμο για την επίτευξη των στόχων της. Σημείωσε δε ότι στον επισκέψιμο χώρο του πρώην ΚΕΓΕ ο οποίος θα αναδειχθεί μέσα από το Eco.Muse έχουν φυτευτεί 35 διαφορετικά είδη-ποικιλίες ελαιοδέντρων

- ✓ Παρουσιάστηκαν στους συμμετέχοντες τόσο τα **βασικά στοιχεία** της Πράξης Eco.Muse όσο και του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας και ενημερώθηκαν το κοινό για το τρέχον στάδιο υλοποίησης και τα επόμενα βήματα
- ✓ Παρουσιάστηκαν στους συμμετέχοντες οι **προτάσεις** που απορρέουν από τα ολοκληρωμένα και δημόσια διαθέσιμα παραδοτέα και καταγράφηκαν σκέψεις και απόψεις ως προς την υλοποίηση των προτάσεων
- ✓ Καταγράφηκε το **ενδιαφέρον συνεργασίας** και συνέργειας από τους παρευρισκόμενους
- ✓ Υπογραμμίστηκαν **στοιχεία και προβλέψεις** που θα πρέπει να γίνουν προς αποφυγή υπερκάλυψης δράσεων και προς πραγματική ταύτιση της πορείας τρεχουσών πρωτοβουλιών
- ✓ Παρουσιάστηκε **μεθοδολογία** για το σχεδιασμό θεματικών διαδρομών ως οδικός χάρτης μέσα από παραδείγματα-βάση για τη **διαδραστική** ενότητα που ακολούθησε, κατά την οποία οι παρευρισκόμενοι σε ομάδες και με βάση το **Φύλλο Διαβούλευσης** που τους μοιράστηκε, συνεργάστηκαν για να προτείνουν θεματικές διαδρομές για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας. Τα αποτελέσματα θα ληφθούν υπόψη από το φορέα διαχείρισης, σε σχέση με τη δημιουργία διαδρομών.
- ✓ **Προβολή** στα τοπικά μέσα και **διάχυση** της πληροφορίας προς όσους περισσότερους ενδιαφερόμενους είναι εφικτό
- ✓ **Συλλογή απόψεων και συλλογή δεδομένων αξιολόγησης** για τις ανάγκες του επόμενου παραδοτέου 6.3 Αξιολόγηση και παρουσίαση αποτελεσμάτων έργου Οικομουσείου

2η Δράση: Εργαστήριο για την εκπαίδευση και επιμόρφωση διαχειριστών, φορέων, τοπικής κοινωνίας κοκ, και τη διαβούλευση για το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων

Πρόκειται για τη διοργάνωση του δεύτερου εργαστηρίου με δυο ενότητες, διάρκειας τριών ωρών, με θέμα τη μεταφορά της τοπικής εμπειρίας εθελοντισμού, τις ανάγκες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης διαχειριστών, φορέων, της τοπικής κοινωνίας κοκ και την παρουσίαση, συζήτηση και διαβούλευση του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων, Στο πρώτο σκέλος προβλέπεται η παρουσίαση και μεταφορά εμπειρίας από προσκεκλημένους ομιλητές πρωτοβουλιών της Σητείας. Στο δεύτερο η παρουσίαση και καταγραφή αναγκών εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, και η παρουσίαση του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων. Στην τελευταία ενότητα του εργαστηρίου, οι παρευρισκόμενοι διαδραστικά θα διατυπώσουν απόψεις σχετικά με την εκπαίδευση των συμμετεχόντων στο Ανοικτό Οικομουσείο Σητείας και τον εθελοντισμό και θα συν-δημιουργήσουν δραστηριότητες προς ένταξη βάσει σεναρίων που θα τους διανεμηθούν.

2^ο Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας

Σητεία, Παρασκευή 21 Ιουλίου 2023, 18:00-21:00

Στοιχεία Εργαστηρίου

- ✓ **Συν-διοργάνωση** : Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, και Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο φυσικής Ιστορίας Κρήτης, με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας
- ✓ **Ημερομηνία ώρα διεξαγωγής**: Παρασκευή 21 Ιουλίου 2023, 18:00-21:00 μ.μ.
- ✓ **Τοποθεσία**: Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου, Δημαρχείο Σητείας
- ✓ **Δυνατότητα εξ' αποστάσεως παρακολούθησης μέσω της πλατφόρμας Zoom**: <https://us06web.zoom.us/j/87483134195?pwd=YlhWTVUxSIR2VjBCOWdoWmVXdDQvQT09>
- ✓ **Σκοπός** του δεύτερου Εργαστηρίου είναι η μεταφορά της εμπειρίας συμμετεχόντων σε ενεργές πρωτοβουλίες εθελοντισμού στην περιοχή

της Σητείας, ο εντοπισμός των αναγκών για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας (φορείς διαχειριστές, ενδιαφερόμενοι φορείς της τοπικής κοινωνίας εν γένει και εθελοντές) προκειμένου για την ενεργοποίηση, την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή τους, καθώς και η παρουσίαση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων από το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

18.00 – 18.15 Προσέλευση-Εγγραφές

18.15 – 18.30 Καλωσόρισμα

Μανώλης Τσαντάκης, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.

18.30 – 18.50 Φυσικές καταστροφές και τουρισμός. Περίπτωση γεωγραφικής ενότητας Σητείας – πρακτικές και πολιτική προστασία

Πάυλος Καπετανάκης, Αντιπύραρχος, Προϊστάμενος Πυροσβεστικού Κλιμακίου Σητείας

18.50 – 19.10 Παρουσίαση της εμπειρίας των συμμετεχόντων στην πρωτοβουλία «Συνοδοί Βουνού»

Ειρήνη Καζαμία, Συνοδοί Βουνού

19.10 – 19.30 Παρουσίαση της εμπειρίας από το Γεωπάρκο Σητείας: Συμμετοχή και εθελοντισμός

Βαγγέλης Περάκης, Συντονιστής Γεωπάρκου Σητείας

19.30 – 19.50 Συμμετοχή στο Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας: Εντοπισμός αναγκών βελτίωσης δεξιοτήτων

Έρα Γιαννακουδάκη, ETAM Α.Ε.

19.50 – 20.10 Συζήτηση-Διαβούλευση

20.10 – 20.30 Το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων για το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας

Δρ. Μιχάλης Προμπονάς & Πόπη Μπαξεβάνη, Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης

20.30 – 20.50 Συζήτηση-Διαβούλευση

20.50 – 20.55 Αξιολόγηση του έργου Eco.Muse (Συμπλήρωση Ερωτηματολογίων)

Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης & ETAM Α.Ε.

20.55 – 21.00 Κλείσιμο του εργαστηρίου

Μανώλης Τσαντάκης, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.

Εκροές Εργαστηρίου

- ✓ Το εργαστήριο εκκίνησε με το χαιρετισμό της Αντιδημάρχου Σητείας, κ. Πλατανάκη Ελένης, προς τους παρευρισκόμενους και προς όσους παρακολουθούσαν εξ' αποστάσεως η οποία η οποία αφενός ανακοίνωσε το γεγονός της υπογραφής της σύμβασης με τον ανάδοχο και συνεπώς της έναρξης των εργασιών για τη βελτίωση των δυο επισκέψιμων κτιρίων του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας και αφετέρου επικεντρώθηκε στη σημασία της ήπιας και βιώσιμης ανάπτυξης που προωθείται μέσα από το έργο και το σημαντικό αποτύπωμά του σε όρους προστιθέμενης αξίας για τον τόπο και τη στήριξη της πρωτοβουλίας αυτής από τη Δημοτική Αρχή, καλώντας όλους να προσφέρουν με όποιο τρόπο ή μέσο διαθέτουν στη λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου
- ✓ Παρουσιάστηκε η τοπική εμπειρία στον εθελοντισμό από πλευράς Πολιτικής Προστασίας, Γεωπάρκου Σητείας και Συνοδών Βουνού
- ✓ Δηλώθηκε το ενδιαφέρον συνεργασίας και συνέργειας από τους παρευρισκόμενους φορείς και ομάδες
- ✓ Παρουσιάστηκε η ενδεικτική καταγραφή των δεξιοτήτων που θα πρέπει να καλλιεργηθούν για την εθελοντική συμμετοχή στο Οικομουσείο και εκκίνησε η διαδικασία για την καταγραφή των εθελοντών σε συνεργασία με το Μητρώο Εθελοντών του Γεωπάρκου Σητείας
- ✓ Παρουσιάστηκε το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων και εκκίνησε η διαδικασία για τον εμπλουτισμό του
- ✓ Προτάθηκαν και συν-δημιουργήθηκαν ενδιαφέρουσες δράσεις
- ✓ Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μεν η προβολή των περιοχών φυσικού πλούτου, χωρίς δε την αντίστοιχη πληροφόρηση σχετικά με τις ευκολίες-δυσκολίες πρόσβασης, διέλευσης, κατάβασης κοκ. Και τονίστηκε η επιτακτική ανάγκη να κοινοποιούνται έντυπα και ηλεκτρονικά τα tips για την όποια διαδρομή-δραστηριότητα.
- ✓ Καταγράφεται η ανάγκη συντονισμού ομάδων και δραστηριοτήτων.
- ✓ Προτάθηκε η δημιουργία πακέτων, κατά τόπους και κατά δραστηριότητες, καθώς υπάρχει έλλειψη σε γραφεία εναλλακτικού

τουρισμού τοπικά. Και ανακοινώθηκε ότι σχεδιάζονται και τρέχουν κάποια πακέτα από τους Συνοδούς Βουνού στην παρούσα φάση

- ✓ Προτάθηκε η δημιουργία περιαστικών περιηγητικών διαδρομών (ποδήλατο, περίπατος), ως σημείο εκκίνησης της συνεργασίας Οικομουσείου και Συνοδών Βουνού
- ✓ Κρίσιμο ζήτημα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι αφενός ο πιθανός βιωπορισμός ενός εθελοντή ή εν γένει τα κίνητρα που θα κάνουν ελκυστική τη συμμετοχή του, που θα δίνουν κάποια ανταποδοτική διάσταση, κάποιο οικονομικό αντάλλαγμα, και αφετέρου στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων πακέτων να είναι σαφή τα 2 επίπεδά τους, δηλαδή το επίπεδο που αφορά εμπειρία χωρίς κόστος και εκείνο που αφορά την επί πληρωμή εμπειρία η οποία ενισχύει τους τοπικούς παραγωγούς και επιχειρηματίες.
- ✓ Αξιολογήθηκε θετικά ο σχεδιασμός τοπικών σεμιναρίων ενημέρωσης στα χωριά, κοινά για Γεωπάρκο-Οικομουσείο, σε συνεργασία με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους, κατά τη χειμερινή περίοδο που υπάρχει διαθέσιμος χρόνος.
- ✓ Κρίνεται ως η κορυφαία επιλογή για την περιοχή η ίδρυση μιας ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. για τις δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού στο Γεωπάρκο-Οικομουσείο
- ✓ Συλλογή απόψεων και συλλογή δεδομένων αξιολόγησης για τις ανάγκες του επόμενου παραδοτέου 6.3 Αξιολόγηση και παρουσίαση αποτελεσμάτων έργου Οικομουσείου

Το συνολικό περιεχόμενο και το υλικό που χρησιμοποιήθηκε στις παραπάνω δράσεις (προσκλήσεις, παρουσιάσεις, δελτία τύπου κλπ.) παρατίθεται αναλυτικά στο [Παράρτημα](#).

6. Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων

Ένας από τους κύριους στόχους για το Ανοιχτό Οικομυσείο της Σητείας, τόσο ως κτήριο όσο και ως ζωντανός οργανισμός, είναι να λειτουργήσει ως πυρήνας για την παρουσίαση του παραδοσιακού πολιτισμού, ο οποίος αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη σύγχρονη ζωή της πόλης της Σητείας αλλά και του Δήμου Σητείας ευρύτερα αλλά και να συνδεθεί με το πολιτισμικό και φυσικό απόθεμα της περιοχής, αναδεικνύοντας ολιστικά τη Σητεία ως «Πόλη του Ελαιολάδου».

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, ο εταίρος της Πράξης ΕΛΚΕ ΠΚ – ΜΦΙΚ (Δ3), μετά τη συζήτηση και τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων στα εργαστήρια με τους τοπικούς φορείς, τα οποία συνδιοργανώθηκαν με το φορέα Διαχειριστής του Ανοιχτού Οικομυσείου και Κύριο Δικαιούχο της Πράξης (ΚΔ) Ο.Α.Σ. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α, συνέταξε το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων στο φυσικό περιβάλλον, σύνοψη του οποίου παρουσιάζεται στη συνέχεια, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η διασύνδεση του Οικομυσείου Σητείας με το ευρύτερο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Τα Εργαστήρια παρουσιάστηκαν αναλυτικά στην [Ενότητα 5](#) του παρόντος Παραδοτέου. Ο παραδοσιακός πολιτισμός θεωρείται ότι μπορεί και πρέπει να αποτελεί σημαντικό παράγοντα στον μετασχηματισμό της τοπικής κοινωνίας και μοχλό ώθησης για μια εναλλακτική μορφή κοινωνικής συγκρότησης και οικονομικής ανάπτυξης. Μέσα από τη μελέτη του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής και λαμβάνοντας υπόψη τον χωρικό σχεδιασμό του Δήμου Σητείας, την ανθρωπογεωγραφία της πόλης και τις προτεραιότητες των κοινωνικών εταίρων και της τοπικής κοινωνίας, μπορεί να προταθεί ένα Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων και Δράσεων που θα υλοποιηθεί από τον Φορέα Λειτουργίας του Οικομυσείου Σητείας. Οι προτεινόμενες δράσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων είναι συμβατές με το Business Plan Ανάπτυξης του Οικομυσείου Σητείας, τεχνικά και οικονομικά εφαρμόσιμες, ευέλικτες και εύκολα προσαρμόσιμες στις μελλοντικές τοπικές κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις.

Τελικοί στόχοι του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Οι προτάσεις δραστηριοτήτων που θα προκύψουν να αγκαλιαστούν από τις τοπικές κοινωνίες και τους επισκέπτες της περιοχής.
- ✓ Το Οικομυσείο Σητείας να γίνει ένα εργαστήριο μελέτης του παρελθόντος και του παρόντος του πληθυσμού και του περιβάλλοντός του, και να συμβάλλει στην αποκάλυψη της καλλιτεχνικής του έκφρασης.
- ✓ Η ανοιχτή δομή να γίνει ένας καθρέφτης στον οποίο ο ντόπιος πληθυσμός να μπορεί να δει τον εαυτό του, να ανακαλύψει την ίδια του την εικόνα, να

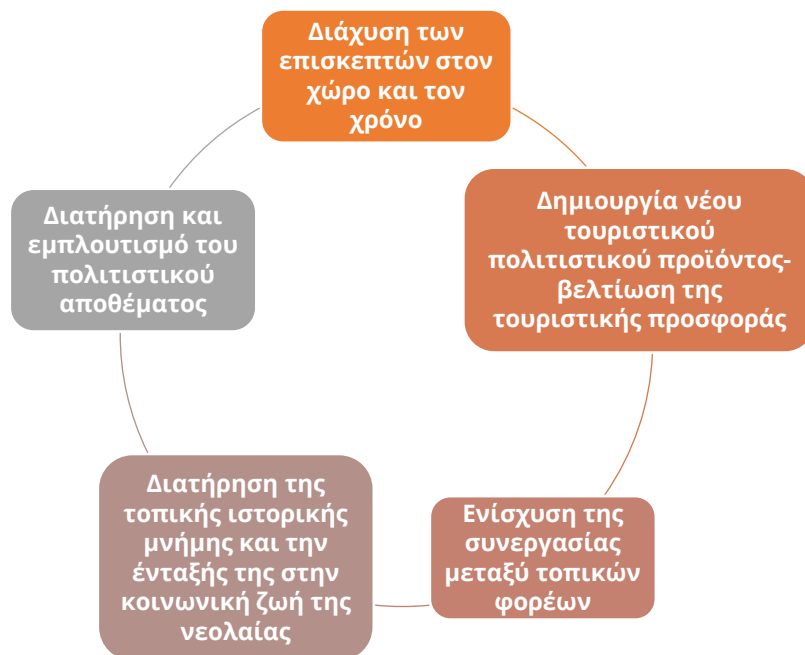
αναζητήσει μια εξήγηση για τον τόπο με τον οποίο είναι συνδεδεμένος και για τους πληθυσμούς που προηγήθηκαν πριν από αυτόν.

- ✓ Να γίνει ένας καθρέφτης στον οποίο ο τοπικός πληθυσμός θα στρέφει προς τους επισκέπτες του για να γίνει καλύτερα κατανοητός, έτσι ώστε τα έθιμα και η ταυτότητά του να εμπνέουν σεβασμό.

Σύνοψη του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων

Ακολουθεί σύνοψη του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον υπεύθυνο φορέα για την εκπόνησή του, το Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Δ3). Η αναλυτική παρουσίαση και ανάπτυξη του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων έπεται στο [Παραδοτέο 5.3.3](#) το οποίο θα δημοσιευθεί από τον εταίρο.

Σκοπός του σχεδίου είναι η κατάθεση προτάσεων για τη διοργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που θα εμπλουτίσουν και συμπληρώσουν τις δράσεις που προβλέπονται στο Business Plan Ανάπτυξης Οικομουσείων και το Σχέδιο Βιωσιμότητας του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας.

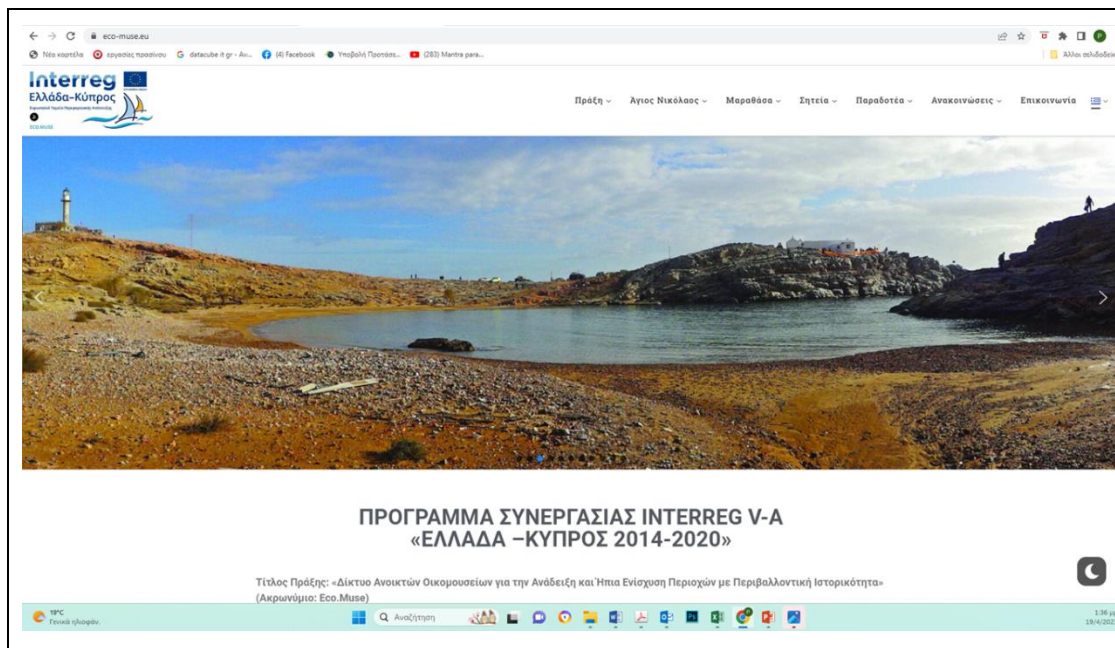
Σχήμα 5 Οι στόχοι του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων

Οι παράγοντες που ελήφθησαν υπόψη για την επιλογή των προτάσεων για το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων είναι οι εξής:

1. Οι υποδομές του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας (Κτίριο Δήμητρα – Πρώην ΚΕΓΕ και Φάμπρικα Μαρωνιάς)
2. Λοιπές υποδομές, εγκαταστάσεις και κοινόχρηστοι χώροι του Δήμου Σητείας και του Γεωπάρκου Σητείας
3. Οι προτεινόμενες Θεματικές Διαδρομές του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας (παρουσίαση στο 1ο Εργαστήριο Ενημέρωσης) και οι Γεωδιαδρομές του Γεωπάρκου Σητείας
4. Η δυναμική των εθελοντικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Σητείας
5. Η εμπειρία των τοπικών υπηρεσιών (Δήμος, ΟΑΣ κ.λπ.) και φορέων του Δήμου στη διοργάνωση εκδηλώσεων διεθνούς εμβέλειας
6. Οι οικονομικοί και ανθρωπيني πόροι του Φορέα Διαχείρισης του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας (όπως προβλέπονται στο Σχέδιο Βιωσιμότητας και το Business Plan)
7. Ο αριθμός και η δυναμική των Πολιτιστικών Συλλόγων του Δήμου
8. Οι απόψεις και οι παρατηρήσεις των κοινωνικών εταίρων, όπως αποτυπώθηκαν στο Ερωτηματολόγιο και τις Συνεντεύξεις Αξιολόγησης του έργου
9. Το ενημερωτικό υλικό του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας

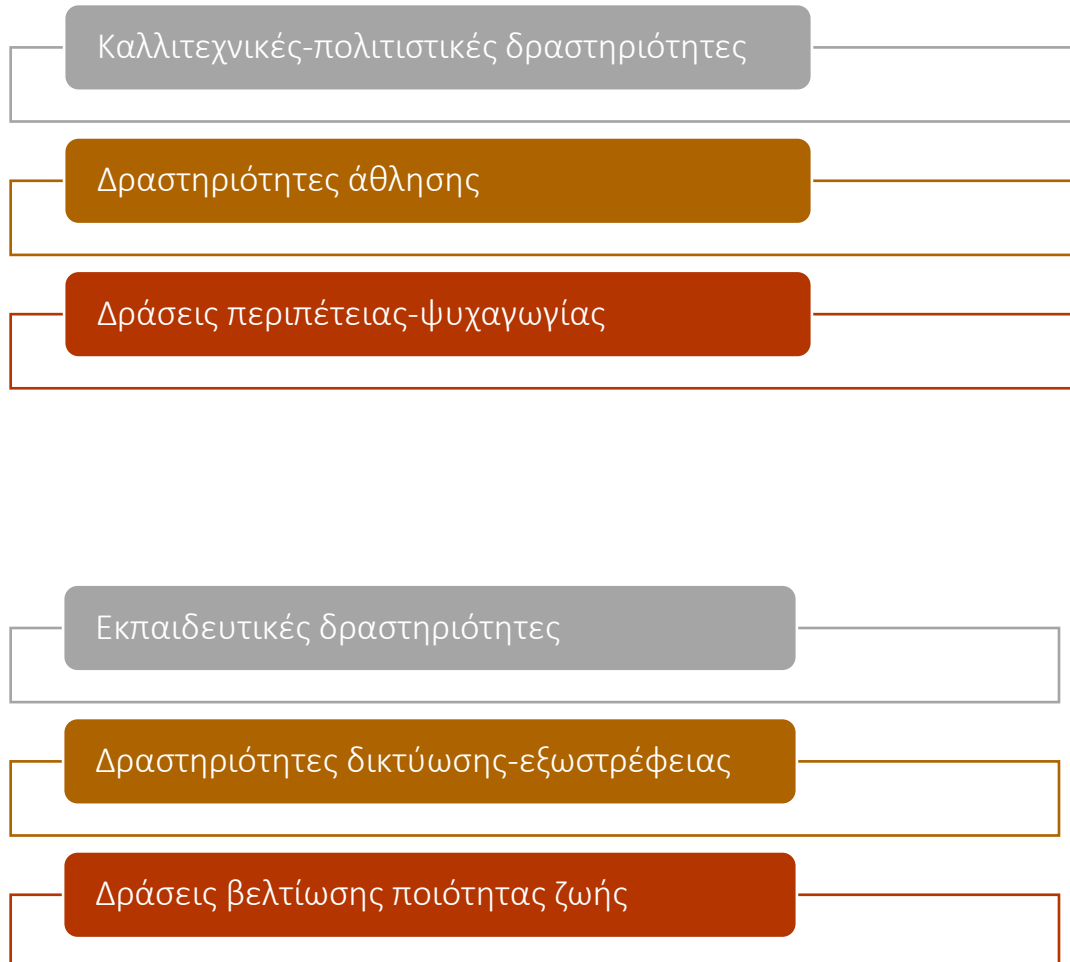
Εικόνα 1 Το ενημερωτικό υλικό του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας

Οι προτάσεις που ακολουθούν πληρούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ένα σύνολο κριτηρίων ως εξής :

- ✓ Να είναι εφικτές ως προς τη διοργάνωση
- ✓ Να είναι πρωτότυπες και ελκυστικές
- ✓ Να απευθύνονται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες
- ✓ Να απευθύνονται στον ντόπιο πληθυσμό αλλά και στους επισκέπτες
- ✓ Να είναι οικονομικές
- ✓ Να συμμετέχουν όλοι οι τοπικοί φορείς
- ✓ Να εμπλακούν και επωφεληθούν τα μέγιστα οι τοπικές κοινότητες, οι επιχειρήσεις και γενικά όλοι οι δημότες

Σχήμα 6 Προτεινόμενες κατηγορίες δραστηριοτήτων

- ⇒ Στην κατηγορία «Καλλιτεχνικές-πολιτιστικές δραστηριότητες» περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εκδηλώσεις:
- ✓ Φεστιβάλ ελιάς-ελαιολάδου, διαγωνισμός μαγειρικής ή παρασκευής ελαιοκομικών προϊόντων
 - ✓ Καταγραφή τοπικών παραμυθιών-εθίμων-ιστοριών-τελετών κ.λπ. με θέμα την ελιά και εκδηλώσεις αναβίωσης ή γνωριμίας
 - ✓ Θεατρικές παραστάσεις
 - ✓ Εκθέσεις/διαγωνισμοί καλών τεχνών σχετικών με το θέμα

- ✓ Φεστιβάλ οπτικοποίησης πολιτιστικού αποθέματος
 - ✓ Ειδικές δραστηριότητες για ΑμΕΑ (π.χ. απτικές/ακουστικές ξεναγήσεις)
 - ✓ Διοργάνωση-συμμετοχή σε μουσικές βραδιές-φεστιβάλ
- ⇒ Στην κατηγορία «Δραστηριότητες Αναψυχής/Άθλησης» περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εκδηλώσεις:
- ✓ Αγώνες δρόμου κατά μήκος των οικοδιαδρομών
 - ✓ Ποδηλατικοί αγώνες κατά μήκος των οικοδιαδρομών
 - ✓ Πεζοπορίες - Ημέρες περιπάτου μέσα από ελαιώνες
 - ✓ Περιοδικές εκδρομές/ξεναγήσεις (επισκεπτών ή κατοίκων) σε ελαιώνες ή στις οικοδιαδρομές
- ⇒ Στην κατηγορία «Δράσεις Περιπέτειας-Ψυχαγωγίας» περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εκδηλώσεις:
- ✓ Διοργάνωση «Κυνηγιού κρυμμένου θησαυρού»
 - ✓ Sleep Over
 - ✓ Escape room
 - ✓ Open air party
- ⇒ Στην κατηγορία «Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες» περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εκδηλώσεις:
- ✓ Σεμινάρια εκπαίδευσης συνοδών-ξεναγών
 - ✓ Ημερίδες ενημέρωσης τοπικών κοινωνιών
 - ✓ Σεμινάρια εκπαίδευσης τοπικών κοινωνιών (λαογραφία-λαϊκή εθνολογία και πολιτιστική κληρονομιά, μουσειοπαιδαγωγική, θεατρολογία, παραδοσιακές τέχνες κ.ά.)
 - ✓ Σχολείο ξυλογλυπτικής (με ξύλο ελιάς)
 - ✓ Θερινό σχολείο για την ελιά

- ✓ Ημέρες ή Εβδομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μαθητών Δήμου Σητείας
- ➔ Στην κατηγορία **«Δραστηριότητες Δικτύωσης-Εξωστρέφειας»** περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εκδηλώσεις:
 - ✓ Διεθνής διαγωνισμός για τον σχεδιασμό του λογοτύπου του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας
 - ✓ Εξειδικευμένες εθνικές ή/και διεθνείς ημερίδες/συνέδρια για φορείς του πρωτογενή τομέα (ελαιοπαραγωγοί, μεταποιητές κ.λπ.)
 - ✓ Συνεργασίες για συνδιοργάνωση κοινών εκδηλώσεων με ευρωπαϊκά έργα σχετικά με το αντικείμενο του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας, με άλλα οικομουσεία, με πανεπιστήμια και ιδρύματα εσωτερικού και εξωτερικού
 - ✓ Εκθέσεις σχετικές με το αντικείμενο του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας
 - ✓ Εβδομάδα εθελοντών
 - ✓ Συμμετοχή σε εκδηλώσεις φορέων/συλλόγων του Δήμου Σητείας
 - ✓ Συμμετοχή σε εκδηλώσεις φορέων/συλλόγων σε άλλες περιοχές της χώρας
 - ✓ Αδελφοποίηση Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας με Ανοικτά Οικομουσεία παρόμοιας θεματολογίας σε άλλες χώρες
- ➔ Στην κατηγορία **«Δράσεις Βελτίωσης Ποιότητας Ζωής»** περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εκδηλώσεις:
 - ✓ Εθελοντικές φυτεύσεις ελιών σε δημοτικές ή ιδιωτικές ή εκκλησιαστικές εκτάσεις ή και σχολεία του δήμου
 - ✓ Μονοπάτια μέσα από ελαιώνες (όρια μεταξύ ελαιώνων) σε συνεργασία με τους ιδιοκτήτες και υποστήριξη από εθελοντές, εφαρμόζοντας πράσινες υποδομές και τοπικές μεθόδους
 - ✓ Εκδρομές σε επισκέψιμα αγροκτήματα, οινοποιεία, επιχειρήσεις μεταποίησης
 - ✓ Φεστιβάλ γκράφιτι με θέμα την ελιά, σε επιλεγμένα εγκαταλειμμένα κτίρια του Δήμου

- ✓ Δράσεις ευπρεπισμού σε χωριά της περιοχής (καθαρισμός, φυτεύσεις γλαστρών με ελιές κ.λπ.)
- ✓ Δημιουργία φυτωρίου & σημείων πώλησης φυταρίων ελιάς ως αναμνηστικών
- ✓ Δημιουργία αυτοδιαχειριζόμενου camping (αξιοποίηση ιδιωτικών ή δημοτικών εκτάσεων-ελαιώνων)

Σε κάθε πρόταση περιλαμβάνονται:

Τίτλος Δράσης
Συνοπτική Περιγραφή
Απαιτούμενοι χώροι-υποδομές
Απαιτούμενος εξοπλισμός
Χρονική περίοδος-χρονική διάρκεια
Ανθρώπινο δυναμικό
Αναλώσιμα
Εμπλεκόμενες υπηρεσίες/φορείς
Εκτιμώμενο κόστος
Πηγές χρηματοδότησης
Πιθανοί κίνδυνοι-εμπόδια
Δείκτες αποτελεσματικότητας

Εν κατακλείδι, αξίζει να σημειωθεί ότι το παρόν Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων δεν αποτελεί στατικό κείμενο αλλά εκκίνηση δυναμικής και διαρκούς διαδικασίας. Επιπροσθέτως, ως αποτέλεσμα πολυπαραγοντικής θεώρησης αλλά και συζήτησης-διαβούλευσης, αποτελεί προτεινόμενο κείμενο βάσης προς δοκιμή και εμπλουτισμό, με ενδεικτικό και όχι εξαντλητικό περιεχόμενο.

Ο φορέας διαχείρισης του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας από κοινού με τους συμμετέχοντες θα προχωρά στην επιλογή και υλοποίηση όλων ή μερικών από τις εκάστοτε προτεινόμενες δραστηριότητες.

7. Παράρτημα

1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας

Πρόσκληση

Πρόσκληση στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Interreg
Ελλάδα-Κύπρος
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ECO.MUSE

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

**1ο Εργαστήριο
ενημέρωσης
για το έργο
ECO.MUSE
& το Ανοικτό Οικομουσείο
της Σητείας**

**ΔΕΥΤΕΡΑ
3 ΙΟΥΛΙΟΥ
2023
18:00 - 21:00**

**ΑΙΘΟΥΣΑ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**
Δημαρχείο Σητείας
Π. Βαρθολομαίου 9
72300, Σητεία

 Με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόσκληση και αναλυτικό Πρόγραμμα Εργαστηρίου

<p>interreg Ελλάδα-Κύπρος</p> <p>ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΚΔ, Δ3 ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΟΥ: 5.1.3. Δράσεις ενεργειακής και ένταξης τοπικών, κοινοτικών, και επαγγελματικών φορέων για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στα Ορεινά</p> <p>1^η Εργαστήρια ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Ορεινό της Στήρας</p> <p>https://www.interreg.eu/ Δευτέρα 3 Ιουλίου 2023</p> 	<p>interreg Ελλάδα-Κύπρος</p> <p>Πρόσκληση</p> <p>1^η Εργαστήρια ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Ορεινό της Στήρας</p> <p>Ο Οργανισμός Ανάπτυξης Στήρας (ΟΑΣ ΑΕ ΟΤΑ) ως Νέος Διακινητής Πάνω της Γράφης "Άνθος Ανακτόν Ορεινό της Στήρας" και Νέος Ενταχιστής Περιοχή με Περιβαλλοντική Ισοκατάσταση με τον Όμιλο "Εολλάς" και το Πανεπιστήμιο Κύπρου Μουσείο Φυσικής Ιστορίας (F.I.M.H) ως Διακινητής ΔΕΥ, με την υποστήριξη του Όμιλου Στήρας (ΔΕΥ) σας προσκαλούν στο πρώτο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο Eco.Muse που διοργανώνεται στο Ανεκτό της Στήρας, τη Δευτέρα 3 Ιουλίου 2023 και ώρα 18:00- 21:00, στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.</p> <p>Στόχος του πρώτου εργαστηρίου είναι ενημέρωση για το έργο και την περίοδο του ανάκτου και για το Ανακτό Ορεινό της Στήρας, προς τους ενδιαφερόμετους φορείς της τοπικής κοινωνίας προκειμένου για την ενταξιοποίηση των δικαιωμάτων και τη αξιοποίησή τους.</p> <p>Η Γράφη "Άνθος Ανακτόν Ορεινό της Στήρας" και Νέος Διακινητής Περιοχή με Περιβαλλοντική Ισοκατάσταση με τον Όμιλο "Εολλάς", υλοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκής Ένωσης Συμφωνίας Interreg N.A. Ελλάδα-Κύπρος (2014-2020), και αυτοχρηματοδοτούμενη παρέμβαση και άθροισμα πόρων της ΕΜΔΕ και της Κύπρου. Το Ανακτό Πρόγραμμα του Νέου Εργαστηρίου ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Ορεινό της Στήρας έχει ως σκοπό:</p> 	<p>interreg Ελλάδα-Κύπρος</p> <p>1^η Εργαστήρια ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Ορεινό της Στήρας</p> <p>Συν-διοργάνωση: Οργανισμός Ανάπτυξης Στήρας, ΟΑΣ ΑΕ ΟΤΑ, και Πανεπιστήμιο Κύπρου, Μουσείο φυσικής Ιστορίας Κύπρου, Π.Κ.Μ.Κ.Κ. με την υποστήριξη του Όμιλου Στήρας</p> <p>Ημερομηνία ώρα διεξαγωγής: Δευτέρα 3 Ιουλίου 2023, 18.00-21.00 μμ.</p> <p>Τοποθεσία: Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου, Δημοτ. Γραφείο Στήρας, Δυνατότητα αξ' αποστάσεως, παρακολούθησης μέσω της τηλεόρασης Zoom, α.α. θα δοθεί από: John Zorzi Meeting https://us02web.zoom.us/j/81821983923?pwd=MTBFRmZkdjR0aG90aG90eUo0aDZkdz09 https://bit.ly/3R059130v</p> 	<p>interreg Ελλάδα-Κύπρος</p> <p>Πρόγραμμα Εργαστηρίου</p> <p>18:00 – 18:15 Προσέλευση Ενταχιστή</p> <p>18:15 – 18:30 Καλωσόρισμα Μισάκης Τσακίλης, Οργανισμός Ανάπτυξης Στήρας, ΑΕ ΟΤΑ</p> <p>18:30 – 18:35 Πρακτικό πρόγραμμα του Έργου Μισάκης Τσακίλης, Οργανισμός Ανάπτυξης Στήρας, ΑΕ ΟΤΑ</p> <p>18:35 – 19:10 Το Ανακτό Ορεινό της Στήρας ως κεντρικός πυλώνας ανάπτυξης Προγραμματικό αριθμό & Τύπος των έργων με το Ανακτό Ορεινό της Στήρας Οργανισμός Ανάπτυξης Στήρας, ΑΕ ΟΤΑ & ΕΤΑΜ ΑΕ</p> <p>19:10 – 19:30 Σ.Σ. Εργαστήριο Εξοικειωμένη</p> <p>19:30 – 19:45 Δείπνο</p> <p>19:45 – 20:10 Θεωρητικό-θεωρητικό για το Ανακτό Ορεινό της Στήρας, 1^η φασεολογία και μελέτη της Ορεινής Αξιοποίησης του Ανακτό Ορεινό της Στήρας Πανεπιστήμιο Κύπρου, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Κτ. Έτος 6, Γράφης Πεταλίδης</p> <p>20:10 – 20:40 Τελεωτικές Ομιρίες κ.α. Διακινητών Ομίλων Κτήσης και Παραδίδεσθαι Πανεπιστήμιο Κύπρου, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Κτ. Έτος 6, ΕΤΑΜ ΑΕ</p> 	<p>interreg Ελλάδα-Κύπρος</p> <p>20:40 – 20:50 Αξιοποίηση του Έργου στο Μουσείο Στρατηγικής Οικονομολογίας Πανεπιστήμιο Κύπρου, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Κτ. Έτος 6, ΕΤΑΜ ΑΕ</p> <p>20:50 – 21:00 Χαιρετισμοί και κλείσιμο εργαστηρίου Μισάκης Τσακίλης, Οργανισμός Ανάπτυξης Στήρας, ΑΕ ΟΤΑ</p> 	<p>interreg Ελλάδα-Κύπρος</p> <p>Ευχαριστούμε πολύ για την παρουσίασή σας!</p>
--	---	---	--	--	---

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΚΔ, Δ3

ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: 5.1.3. Δράσεις ενεργοποίησης και ένταξης τοπικών, κοινωνικών, και επαγγελματικών φορέων για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στα Οικομυσεία

1^ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας
 Δευτέρα 3 Ιουλίου 2023

***Στο πλαίσιο του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) [Κανονισμός (ΕΕ)] 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, σας ενημερώνουμε ότι τα προσωπικά δεδομένα που εισάγονται σε αυτό το παρουσιολόγιο, θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου ώστε να μπορούμε να έρθουμε σε επαφή μαζί σας. Οι φωτογραφίες και το video που θα ληφθούν στο πλαίσιο της εκδήλωσης, είναι δυνατό να δημοσιοποιηθούν.**

Συμνομιματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

ΛΙΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Α/Α	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Τσαντούλης Εμμανουήλ	ΟΑΣ Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α	Διευθυντής	manolis@oas.gr	
2	Φυριώτη Φρειδερίκη	υ	λογισ	frida@oas.gr	
3	Πάουλι Μαρία Βασιλική	ΠΚ - ΜΦΚ	Υ.ε. Εκπαιδευτικής Πρακτικής	paoulia@pki.gov.gr	
4	Μιχαήλ Πρασανίτης	ΠΚ - ΜΦΚ	Υ.ε. Εκπαιδευτικής Πρακτικής	prasanitis@pki.gov.gr	
5	Μαρία Παράκη	ΑΝΑΤΟΛΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ	Δημοσιογράφος	psarakimaria@gmail.com	
6	Παπαδάκης Χρήστος	ΟΑΣ Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α	μαθητής	info@oas.gr	
7	Παπαγιάννη Ελευθερία	ΜΟΣ Σητείας	Αρχηγός	lelepa@tanakiaho.com	
8	Μαρία Μαραγάτη	Ιδιώτης	-	maria_maragati@hotmail.com	

Interreg
Ελλάδα-Κύπρος
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ECO.MUSE

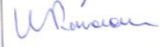

Α/Α	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
9	Μιχαήλ Γιαννάκης			mi@giannaki@gmail.com	
10	ΞΕΥΙ ΚΑΚΕ Ιωάννης ΝΙΧΕΡΕΑΣ			xi@xk.gr	
11	Μαρία Γιαννικοπούλου			kyrianna.korouba@raho.gr	
12	Κωνσταντίνος Γιωρκιτζής			kyrianna.korouba@raho.gr	
13	ΛΗΜΠΕΡΙΟΥ Σοφία	ΔΟΞΑΚ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	lymp@topmail.com	
14	ΤΣΙΤΣΙΛΕΝΗΣ ΣΤΗΡΙΟΣ	ΟΦΥΠΕΚΑ	ΕΞ. ΣΥΝΕΡΧΑΤΗΣ ΜΑΤΠ ΑΝ. ΚΡΗΤΗΣ	s.tsitsilenis@necca.gov.gr	
15	Κατσάβο Χαρίης Κώστας	Σύλλογος Εθελοντών Σιζανίου		katsovocharis@siizaniou.com	

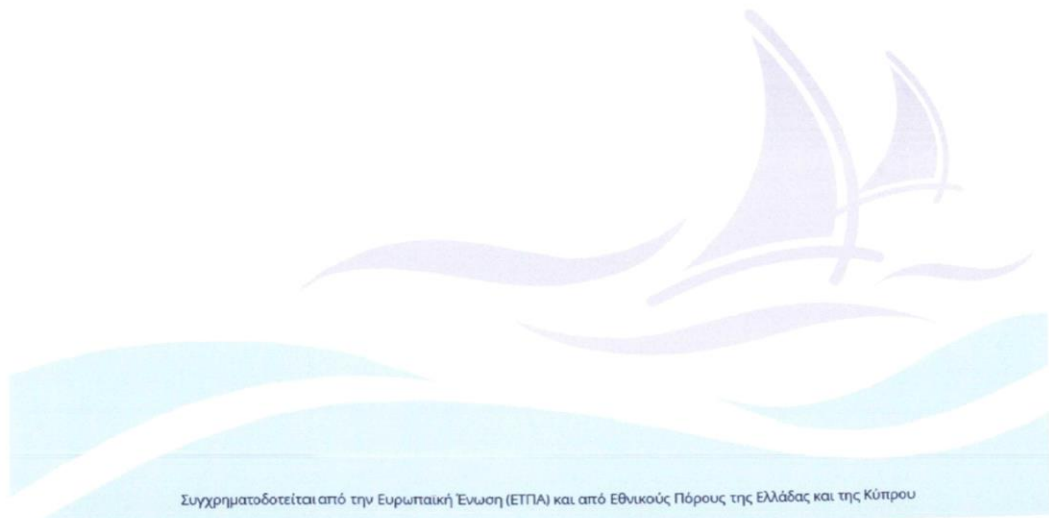

Interreg
Ελλάδα-Κύπρος
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ECO.MUSE

Α/Α	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
16	Μεταμνηστική Δεσφύρα	Αντιστάσεις	ΓΕΦΕΣ	metamne@gmail.com	
17	Παύλος Σακελλίου Πάυλος			paolos.environm@kathmail.com	
18	Σπύριος Σπύριος	-	Διευθυντής	info@stina.gr	
19	ΤΖΑΒΕΛΑΚΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΣΗΤΕΙΑΚΑ ΕΘΝΕΥΡΙΑ	Ν.Μ.Ε	efim@idsitwka@gmail.com	
20	ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΣΥΝΟΧΟΣ ΒΟΙΝΟΧ		christina.chrisw@e.gmail.com	
22	ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗ ΕΠΕΥΘΕΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΓΕΣΠΑΡΟ ΣΗΤΕΙΑΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	elett@nba@stia.gr	
23	Περικλής Βουγιούκας	Βίτη Γαρίνας Σιζανίου	-(-)	periklis@siizaniou.com	

A/A	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
24	Γεωργιος Τζικαλακης	ΕΛΜΕΠΤΑ γλώσσα ΕΠΙΣΤ. Ανάπτυξης-Διαπ.	ΕΔΙΠ	gtz@kouklaki@kcmu.gr	
25	ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ	ΔΗΜΟΣ	Προεδρος Δ.Σ	maria.giannakaki@gmail.com	
26	ΓΑΛΕΤΑΚΗ ΔΙΚΗΗΤΗ	Συνομοσπονδία τοφριστικών Κατασκήψεων	Αρχειοφύλακας	dimetra.galaki@toko.gr	
27	ΚΑΖΑΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ	Συνομοσπονδία Βουνού		irene.kazamia@gmail.com	
28	ΣΤΑΜΠΑΡΔΑΚΗ ΕΥΘ. Ιωάννη			stampaevdakisite@gmail.com	
29					
30					

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Λίστα Παρουσίας εξ' αποστάσεως (zoom meeting)

#	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL
1	ΝΙΚΟΣ ΔΡΑΚΩΝΑΚΗΣ	ΕΤΑΜ ΑΕ	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	nad@etam.gr
2	ΧΡΥΣΑ ΠΑΓΚΑΛΟΥ	ΕΤΑΜ ΑΕ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	cip@etam.gr
3	ΗΡΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗ	ΕΤΑΜ ΑΕ	ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	iag@etam.gr
4	ΜΥΡΤΩ ΣΑΙΤΑΚΗ	ΕΤΑΜ ΑΕ	ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	mas@etam.gr
5	ΒΑΛΑΚΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ	ΙΔΙΩΤΗΣ	-	-
6	ΚΕΦΑΛΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ	stavros.kefalas@gmail.com

Δελτίο Τύπου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οικισμοσείο της Σητείας.

Το 1^ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οικισμοσείο της Σητείας, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Δευτέρας 3 Ιουλίου στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου στη Σητεία από τον Οργανισμό Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Π.Α. (έργο Δεσφόνος της Γράβης) και το Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, (έργο της Γράβης) με τη συνεργασία του Δήμου Σητείας (έργο της Γράβης).

Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Γράβης «έλεγχος Ανακτό Οικισμοσείων για την Ανάδειξη και Ύψωση Ενέργειας Περιφέρειας με Περιβαλλοντική Ιστοριοσύνη» με αρωγό του ECO.MUSE.

Το εργαστήριο είχε ως σκοπό την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων της τοπικής κοινωνίας για το έργο και την παροχή των καθόν και για το Ανακτό Οικισμοσείο της Σητείας, προκειμένου να ενταχθεί η αναγκαία η ανακαίνιση και η συμμετοχή πολιτών στη σχεδίαση και λειτουργία του Ανακτό Οικισμοσείου Σητείας.

Την έναρξη του εργαστηρίου χαιρέτησε ο Δήμαρχος Σητείας κ. Γιάννης Δαβίδης, ως επίσης της πρόεδρος, δηλώνοντας την πολύ μεγάλη του Δέηση Σητείας να επηρεάσει με όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις του τη βιωσιμότητα ή μια τόσο σημαντική πρωτοβουλία.

Παρακολούθησε το έργο και η πρόεδρος του καθόν και το μέτρο σημαντικό ιδιαιτερότητα παρέμβαση του σε επίπεδο μελέτης, όπως η Μορφοποίηση Μελίτης και το Σχέδιο Βιωσιμότητας.

Στην τελευταία ενότητα του Εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες που πραγματοποιήθηκαν από ένα αντιπροσωπευτικό σύνολο ενδιαφερόμενων φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως Τοπική Αυτοδιοίκηση, Περιφερειακή Ενότητα, Πολιτιστικός Σύλλογος, Πολίτες, Οικισματική Κοινότητα και τοπικά μέσα ενημέρωσης.

Εργαστήριο ενημέρωσης από την Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) και από Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Μ.Φ.Ι.Κ.) και της Κύπρου.

συμμετείχε σε μια διαδικτυακή-δωδεκαήμερη διαδικασία από την οποία διαπιστώσαν απόψεις σχετικά με το Ανακτό Οικισμοσείο της Σητείας και πρότειναν ιδέες για το σχεδιασμό επεξεργασμένων θεματικών διαδρομών.

Η Πρόεδρος «έλεγχος Ανακτό Οικισμοσείων για την Ανάδειξη και Ύψωση Ενέργειας Περιφέρειας με Περιβαλλοντική Ιστοριοσύνη», (Αρμόδιος ECO.MUSE), υποστηρίζει στο πλαίσιο του Προγράμματος, Ευρωπαϊκής Διακρατικής Συνεργασίας, Interreg V-A «Ελλάδα-Κύπρος, 2014-2020», και συγχρηματοδοτούμεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου.

Γραφείο: Πάριος, στο σύνδεσμο: www.eta.gov.gr

Παρουσίαση από την Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) και από Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Μ.Φ.Ι.Κ.) και της Κύπρου.

Δημιουργία Ανοικτού Οικομουσείου στη Σητεία

Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο Eco.Muse

Το 1ο Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο Eco.Muse πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 3 Ιουλίου στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δήμου Σητείας. Το διοργάνωσε ο Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας (ΟΑΣ ΑΑΕ ΟΤΑ) ως Κύριος Δικαιούχος της Πρόσης Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα με ακρωνύμιο Eco.Muse και το Πανεπιστήμιο Κρήτης «Μουσεία Φυσικής Ιστορίας ως Δικαιώματα» (Δ3), με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας (Δ2).

Το εταρικό σχήμα του Δικαιούχου φορέα επίσης αποτελείται: ΕΜΚΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας «Τμήμα Μηχανικών, Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης» (Δ4), Αναπτυξιακή Εταιρεία Κοινοτήτων Περιοχής Τροόδους ΑΤΑ (Δ5), Υπουργείο Πολιτισμού και Νεολογίας «Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου (Δ6), Υπουργείο Τουρισμού Κύπρου (Δ7) και ο Δήμος Αγίου Νικολάου (Δ8).

Σκοπός της δράσης ήταν η ενημέρωση για το έργο και την πορεία του και για το Ανοικτό Οικομουσείο Σητείας, προς τους ενδιαφερόμενους φορείς της τοπικής κοινωνίας με στόχο την ενεργοποίηση, την ευαισθητοποίηση και την συμμετοχή τους.

Η Πρόση Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα, με ακρωνύμιο Eco.Muse υλοποιείται στο Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνοχής Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου.

Στην Ελούντα και στη Σητεία

Το έργο αφορά στη δημιουργία τριών Ανοικτών Οικομουσείων στην περιοχή της Σητείας, στην περιοχή της Ελούντας και στην περιοχή Μαραθόσας Λεμεσού, με στόχο την ανάπτυξη των περιοχών, μέσα από την ενεργή συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, στη βάση μιας ολιστικής οικονομικής προσέγγισης. Μέσω της πρόσης, πρόκειται να αναπτυχθεί μοντέλο-πρότυπο Δίκτυο μουσείων ανοικτού χώρου (οικομουσείων), με στόχο τη διασυνοριακή υιοθέτησή του.

Στο πλαίσιο αυτό, στο Τρόδος της Κύπρου, ολόκληρη η περιοχή της Μαραθόσας Λεμεσού, θα μετατραπεί σε ανοικτό οικομουσείο με αναφορά στο απόθεμα φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της (μονοπάτια, αρχαία και βυζαντινά μνημεία, λαϊκή τέχνη, παραδοσιακά επαγγέλματα), στη σύνδεσή της με τοπικές οικονομικές δραστηριότητες και στη δημιουργία χώρων πολιτιστικής εκπαίδευσης.

Το οικομουσείο Αγίου Νικολάου χωροθετείται στην περιοχή της Ελούντας στη χερσόνησο Καλοκύθα ή νησί Ελούντας και εστιάζει στην ολιστική ανάδειξη της περιοχής στην οποία βρίσκονται οι ενετικές αλυκές (Π3ος αι.), η αρχαία «Ολούς», εγκαταλελειμμένες αγροτικές λιθόβωδες, τρόφοι, αρχαία λατομεία κ.α.

Στην Σητεία, θα αναπτυχθεί ένα οικομουσείο με σημείο αναφοράς την

ελιά και τον διαχρονικό αναπτυσσόμενο πολιτισμό γύρω από αυτή και τα προϊόντα της και θα οργανωθεί ένα πρότυπο συμμετοχικό ελαιουργείο.

Οι στόχοι

Οι στόχοι του έργου εστιάζουν στην απουσία εγκατάλειψης ορεινών κοινοτήτων, αναδεικνύοντας την ταυτότητα της περιοχής, στην ανάπτυξη κοινής προσέγγισης ολοκληρωμένου σχεδιασμού δικτύου διακρατικών Οικομουσείων. Στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και αδειοποίηση των δύο περιοχών σε Ελλάδα και Κύπρο, στην ενιαία αιτιολογική διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος και ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, αύξηση επισκεψιμότητας με τη δημιουργία ιδιότυπων φιλοπεριβαλλοντικών προϊόντων, και ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού. Επίσης στην επιμόρφωση της τουριστικής περιόδου μέσω της ανάπτυξης πολυθεματικού τουριστικού προϊόντος, στην ενίσχυση και προστασία τοποθεσιών φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Στην επανόρθωση εγκαταλελειμμένου κτιριακού αποθέματος, την διενσύνδεση χώρων επισκεψιμότητας που λειτουργούν αποσπασματικά και την προώθηση της βιωματικής εκπαίδευσης.

Ενημέρωση

Τους συμμετέχοντες εκπρόσωπους της αυτοδιοίκησης, φορέων και μεμονωμένους πολίτες, στο 1ο Εργαστήριο Ενημέρωσης καλωσόρισαν οι Μαχάλης Προμπονάς Δρ. Φυσικός-Περιβαλλοντολόγος Πανεπιστημίου Κρήτης, Επιστημονικός Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης και Μανόλης Τσαντάκης Διευθυντής του Οργανισμού Ανάπτυξης Σητείας.

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Δήμαρχος Σητείας Γιώργος Ζερβόκης εστιάζοντας στο έργο και δη στη Σητεία, με επίκεντρο τις διαδικασίες της ελίας, τον πολιτισμό και τις πολιτιστικές αναφορές στην περιοχή σχετικά με την καλλιέργεια της ελίας. «Στόχος είναι η διάχυση όσο το δυνατόν περισσότερο του προγράμματος και η προστιθέμενη αξία που θα δώσει στην τοπική κοινωνία», τόνισε καλώντας τον κόσμο να κοινωνήσει και να βοηθήσει στην διαδικασία ώστε να υπάρχει δράση και να ε-

πιτευχθούν οι στόχοι. Με τις ενδιαφέρουσες εισηγήσεις «Στα ζώσες και μέσω της πλατφόρμας Zoom, έγινε ενημέρωση και αναλυτική παρουσίαση για το έργο.

Επίσης για το Ανοικτό Οικομουσείο Σητείας ως εργαλείο βιώσιμης ανάπτυξης, τις θεματικές διαδρομές του με την προσέγγισή τους μέσα από τη Μουσειολογική Μελέτη για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας, για τον σχεδιασμό των θεματικών διαδρομών μέσα από οδικά χάρτη και παροδείγματα καθώς

«είναι μία δομή που δεν είναι στεγασμένη εντός ενός κτιρίου, το οποίο λειτουργεί σαν ένα μουσείο σαν ένας εκθεσιακός χώρος. Περιλαμβάνει όλη την περιοχή και τον πολιτισμό, και το περιβάλλον. Υπάρχουν και δομές βέβαια όπως κέντρα ενημέρωσης, στο πρώην ΚΕΓΕ, στο παλιό ελαιουργείο στην Μοριανά, το οποίο θα αναπροσαρμόσει ώστε να μπορεί να είναι επισκέψιμο και ο χώρος όδους που εστιάζει το Οικομουσείο είναι η ελιά. Άρα προσπαθούμε μέσα από τις παρεδρίες την κατηγορία της ελίας και τις δουλειές που σχετίζονται με την ελιά να ενημερώσουμε τον κόσμο ώστε να επισκέπτεται την περιοχή ευρύτερα για να δει τους δρόμους, τις διαδρομές της ελίας και όχι μόνο, όλη την παράδοση της ελίας, την περιοχή συνολικά. Το Ανοικτό Οικομουσείο είναι ελεύθερο, επισκέψιμο και μπορεί να συνδυαστεί με πολλές άλλες δραστηριότητες που μπορεί να γίνονται παράλληλα.

«Το επόμενο χρονικό διάστημα θα ακολουθήσει και δεύτερο Εργαστήριο. Το Οικομουσείο είναι μία έννοια σχεδόν ταυτόσημη με τον Γεωπόνο. Και όπως στα Γεωπόνα έτσι και στα Ανοικτά Οικομουσεία, βασικός μαχός ανάπτυξης είναι η συμμετοχή και η ένταξη της τοπικής κοινωνίας καθώς και η αναπτυξη δραστηριοτήτων μέσα σε αυτά και με ει- τις αυτών», πρόσθεσε ο κ. Τσαντάκης.

ΜΑΡΙΖΑ ΨΑΡΑΧΗ

Το 1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Δευτέρας 3 Ιουλίου, στην αίθουσα-συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου στη Σητεία, από τον Οργανισμό Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. ΟΤΑ, (Κύριο Δικαιούχο της Πράξης) και το Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, (Δικαιούχος της Πράξης) με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας (Δικαιούχος της Πράξης).

Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Πράξης: «Δίκτυο Ανοικτών Οικομυσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα», με

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας

ακρωνύμιο Eco.Muse. Το Εργαστήριο είχε ως σκοπό την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων της τοπικής κοινωνίας για το έργο και την πορεία του, καθώς και για το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας, προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργοποίηση, η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή πολιτών, στην σχεδίαση και λειτουργία του Ανοικτού Οικομυσείου Σητείας.

Την έναρξη του εργαστηρίου χαιρέτησε ο Δήμαρχος Σητείας κ. Γιώργος Ζερβάκης, ως εταίρος της πράξης, δηλώνοντας την σαφή πρόθεση του Δήμου Σητείας να στηρίξει με όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις του τη βιωσιμότητα μιας τόσο σημαντικής πρωτοβουλίας. Παρουσιάστηκε το έργο και η πρόοδος του, καθώς και τα μέχρι σήμερα υλοποι-

ηθέντα παραδοτέα του σε επίπεδα μελετών, όπως η Μουσειολογική Μελέτη και το Σχέδιο Βιωσιμότητας. Στην τελευταία ενότητα του Εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες που προέρχονταν από ένα αντιπροσωπευτικό σύνολο ενδιαφερόμενων φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως Τοπική Αυτοδιοίκηση, επαγγελματικοί φορείς, εθελοντικές ομάδες, πολίτες,

ακαδημαϊκή κοινότητα και τοπικά μέσα ενημέρωσης, συμμετείχαν σε μια διαβουλευτική-διαδραστική διαδικασία κατά την οποία διατύπωσαν απόψεις σχετικά με το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας και πρότειναν ιδέες για το σχεδιασμό επιπρόσθετων θεματικών διαδρομών.

Η Πράξη "Δίκτυο Ανοικτών Οικομυσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα", (Ακρωνύμιο: Eco.Muse), υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Interreg V-A "Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020", και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου. Περισσότερες πληροφορίες στο σύνδεσμο: <https://eco-muse.eu/>

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Παρουσιάσεις

“Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη & Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα-ECO.MUSE”

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΑΑΕ ΟΤΑ
Μανώλης Τσαντάκης

1ο Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE & το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας, Σητεία, 03.07.2023

«Το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας ως μοχλός βιώσιμης ανάπτυξης»

ΕΤΑΜ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
Σητεία, 3 Ιουλίου 2023

1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας
Δρ. Μιχάλης Προμπονάς

Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
Σητεία, 3 Ιουλίου 2023

1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας
Πόπη Μπαξεβάνη

Φύλλο Διαβούλευσης για το σχεδιασμό θεματικών διαδρομών

«Δίκτυο Ανοικτών Οικομυσείων για την Ανάδειξη & Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα» - Eco.Muse

1ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας

Δραστηριότητα "Καταιγισμός ιδεών": Προτείνετε θεματικές οικοδιαδρομές που θα μπορούσαν να ενταχθούν στις δράσεις του Ανοικτού Οικομυσείου Σητείας. Τα βασικότερα κριτήρια θα πρέπει να είναι η σχέση της με την ελιά, τον ελαιώνα και γενικά τον αγροτικό πολιτισμό, το φυσικό περιβάλλον της περιοχής (υπερκοιλούσια, μεσογειακή βλάστηση, άγρια φύση, ενδημικά και σπάνια φυτά, αρολιονόμα κ.λπ.), η ύπαρξη πολιτιστικών χαρακτηριστικών (αρχαιολογικά, θρησκευτικά, αρχιτεκτονικά, παραδοσιακά και άλλα μνημεία), οι διαθέσιμες υποδομές (οδοί πρόσβασης, μονοπάτια, συγκοινωνία, επιχειρήσεις διαμονής-εστίασης, εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επισκεπτών, μουσεία και επισκέψιμοι χώροι), και η λειτουργικότητα (ασφάλεια και άνεση στη μετακίνηση και επίσκεψη, συνοχή της διαδρομής ως προς τη ροή, τη συνέχεια και τη σήμανση, και την αμεσότητα στην "ανάγνωση" του τοπίου και του αφηγήματος.

Οι διαδρομές θα πρέπει να συνδυάζουν μετακίνηση με όχημα και πεζοπορία ή άλλη αθλητική δραστηριότητα και να είναι κυκλικές, δηλαδή ο επισκέπτης να επιστρέφει στην αφετηρία του από διαφορετική διαδρομή.

Ενδεικτικός τίτλος διαδρομής: _____

Οικισμοί κατά μήκος της διαδρομής: _____

Ενδεικτικά κριτήρια αξιολόγησης: Προσθέστε για την παρουσία και για την απουσία του κριτηρίου

ΟΝΟΜΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΕΣ					ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ				ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΙΑ				ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ					
	ΔΙΑΔΡΟΜΗ	ΕΣΤΙΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΘΕΣΕΙΣ ΘΕΑΣ	ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟ/ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ	ΕΛΑΙΩΝΕΣ	ΜΝΗΜΕΙΑΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ	ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ	ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ/ΕΛΑΙΟ ΥΓΡΙΑ	ΔΑΣΟΣ	ΦΑΡΑΓΙ	ΠΑΡΑΛΙΑ	ΓΕΩΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ	ΣΠΗΛΑΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ

ΙΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΙΑΣ
ΑΝΟΙΚΤΟ ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΣΗΤΕΙΑΣ. E-mail: ecomuse.sria@gmail.com & info@oas.gr
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΑΑΕ ΟΤΑ
Ε. Ζαχαρία & Καποδίστρια 8. ΤΚ 72300, Σητεία
E-mail: info@oas.gr

2ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας

Πρόσκληση

Interreg
Ελλάδα-Κύπρος
 Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
 ECO.MUSE

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**2ο Εργαστήριο Ενημέρωσης
για το έργο ECO.MUSE
& το Ανοικτό Οικομυσείο της Σητείας**

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023
18:00-21:00**

**Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου
Δημαρχείο Σητείας
Π. Βαρθολομαίου 9, 72300, Σητεία**

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Συν-διοργάνωση

Με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας

Πρόσκληση στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Interreg
Ελλάδα-Κύπρος
 Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
 ECO.MUSE

Συν-διοργάνωση

Με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας

2ο Εργαστήριο
Ενημέρωσης
για το έργο ECO.MUSE
& το
Ανοικτό Οικομυσείο
της Σητείας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
21 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023
18:00 - 21:00

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Δημαρχείο Σητείας
Π. Βαρθολομαίου 9
72300, Σητεία

ECO.MUSE

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Interreg
Ελλάδα-Κύπρος
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ECO.MUSE

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
NATURAL HISTORY MUSEUM OF CRETE

**2ο Εργαστήριο
Ενημέρωσης
για το έργο
ECO.MUSE
& το Ανοικτό Οικομουσείο
της Σητείας**

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
21 ΙΟΥΛΙΟΥ
2023
18:00 - 21:00**

**ΑΙΘΟΥΣΑ
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**
Δημορχείο Σητείας
Π. Βαρθολομαίου 9
72300, Σητεία

 Με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας

Συνοπματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Πρόσκληση και αναλυτικό Πρόγραμμα Εργαστηρίου

 <p>ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΚΑ, Δ3 ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: 5.1.3. Δράσεις ενεργειακής και ενεταγής τοπικών, κοινοτικών, και επαγγελματιών φορέων για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στα Ορεινά Οροπέδια</p> <hr/> <p>2^ο Εργαστήριο Ενυμέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οροπέδιο της Σητείας</p> <p>http://ecm.muse.gr/ Παρασκευή 21 Ιουλίου 2023</p> 	 <p>Πρόσκληση 2^ο Εργαστήριο Ενυμέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οροπέδιο της Σητείας</p> <p>Ο Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. ΟΤΑ, ύστερα και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2023, με την οποία εγκρίθηκε η διοργάνωση του 2^{ου} Εργαστηρίου Ενυμέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οροπέδιο της Σητείας, με την υποστήριξη του ίδιου ΟΤΑ. Η διοργάνωση θα πραγματοποιηθεί στις 21 Ιουλίου 2023, και ώρα 18:00:21:00, στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου Σητείας.</p> <p>Σκοπός του παρόντος Εργαστηρίου είναι η μεταφορά της εμπειρίας ανακτηθέντων σε ακαθάρτα περιβάλλοντα από τον παραγώ της Σητείας, οι οποίοι με τη σειρά τους θα διδάξουν και θα εκπαιδεύσουν στη διοίκηση του Ανακτό Οροπέδιου της Σητείας φορείς δημοτικής, ενδιαγγελματίας, φορείς της τοπικής κοινωνίας, εκ μέρους και ειδικά της προμεταξύ της ανακατασκευής, την ανακατασκευή και τη διαχείριση τους, καθώς και η παρουσίαση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων από το Σχέδιο Ένταξης Ανακτηθέντων για το Ανακτό Οροπέδιο της Σητείας.</p> <p>Η Πρόσκληση είναι ανοικτή και απευθύνεται στην Ανάπτυξη και την Ενέργεια Περιφέρειας με Περιβαλλοντική Ιεραρχία στην Περιφέρειά της Επικράτειας, σχετικά με το έργο του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Επένδυσης και Αναπτυξιακής Συμφωνίας 2014-2020, και συγκεκριμένα από Διοικητικούς, Ε.Τ.Π.Α. και άλλους πόρους της ΕΜΕΔΕ και της Κ.Π.Ε.Π.</p> 	 <p>Το Αναλυτικό Πρόγραμμα του 2ου Εργαστηρίου ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οροπέδιο της Σητείας έχει ως ακολούθως:</p> <p>2^ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανακτό Οροπέδιο της Σητείας</p> <p>Συμ-διοργάνωση: Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. ΟΤΑ, και Πανεπιστήμιο Κρήτης Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, με τη υποστήριξη του Δήμου Σητείας.</p> <p>Ημερομηνία: Δευτέρα 21 Ιουλίου 2023, 18:00:21:00μμ Τοποθεσία: Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου, Δημαρχείο Σητείας, Διοικητήριο α/δ' επαγγελματίας, παρακολούθησης μέσω της τηλεδιάσκεψης, Zoom, διαδικτυακά μέσω Join Zoom Meeting https://meetings.zoom.us/j/97269414192?pwd=cm90MTZlbnZkdz09RG9lc0Zlc0p1aWZkdz09 ΕΚΟ ΟΤΑ</p> 	 <p>Πρόγραμμα Εργαστηρίου</p> <p>18:00 – 18:15 Προβλεπόμενη Ώρα 18:15 – 18:30 Ώρα Δείπνου Μοδάκις: Τσακωνής, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. ΟΤΑ 18:30 – 18:50 Φωτοεικονογράφηση και παρουσίαση Περιφερειακού Πλάνατος Σητείας – προεπισκόπηση και επίσημη έναρξη Παιδιά: Κινηματογράφηση με τη χρήση Πανοραμτικού Πόλυμετρου Σητείας 18:50 – 19:10 Παρακολούθηση του μαθήματος και συμμετοχή στην πρακτική άσκηση Διοργάνωση: Μοδάκις, Αίθουσα 19:10 – 19:30 Πρακτική της εμπειρίας από το Οροπέδιο Σητείας, Συμπαράθεση με Φωτοεικονογράφηση 19:30 – 19:50 Συμπαράθεση Ανακτό Οροπέδιου Σητείας, Επισκεπτική ομιλία Ρελιζιέρας, Δημόσιον 19:50 – 20:10 Σητεία 20:10 – 20:30 Το Σχέδιο Ένταξης Ανακτηθέντων για το Ανακτό Οροπέδιο Σητείας Αρ. Μετόχων: Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. ΟΤΑ, Πανεπιστήμιο Κρήτης Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, με τη υποστήριξη του Δήμου Σητείας</p> 	 <p>Ιστορία: Κρήτης 20:30 – 20:50 Σητεία 20:50 – 20:55 Αποκρίσεις και ερωτήσεις Πανεπιστήμιο Κρήτης Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Κρήτης, 6, ΕΤΑΜ ΑΕ 20:55 – 21:00 Κλείσιμο του εργαστηρίου Μοδάκις: Τσακωνής, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. ΟΤΑ</p> 	 <p>Επιχειρησιακό πλάνο του Προγράμματος Ένταξης (ΠΠΕ) και άλλων Πόρων για Ελλάδα και Κύπλο</p>
--	--	--	---	--	--

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΚΔ, Δ3

ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: 5.1.3. Δράσεις ενεργοποίησης και ένταξης τοπικών, κοινωνικών, και επαγγελματικών φορέων για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στα Οικομουσεία

2^ο Εργαστήριο ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας
 Παρασκευή 21 Ιουλίου 2023

ΛΙΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Στο πλαίσιο του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) [Κανονισμός (ΕΕ)] 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016, σας ενημερώνουμε ότι τα προσωπικά δεδομένα που εισάγονται σε αυτό το παρουσολόγιο, θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου ώστε να μπορούμε να έρθουμε σε επαφή μαζί σας. Οι φωτογραφίες και το βίντεο του θα ληφθούν στο πλαίσιο της εκδήλωσης, είναι δυνατό να δημοσιοποιηθούν.

#	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	ΗΡΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΗ	ΕΤΑΜ ΑΕ	Συμβούχος	iaa@etam.gr	
2	ΠΟΤΥ ΚΑΠΡΑΒΑΝΗ	ΠΚ-ΜΦΚ	Υπεύθυνη	pk@redcross.gr	
3	ΡΗΓΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	Ε.Ε.Σ. Π.Τ. ΣΗΤΕΙΑΣ	Υπεύθυνος Εθνικών Εφαρμογών Σητείας	sampanis.stia@redcross.gr	
4	ΜΙΧΑΗΛ ΠΡΟΜΠΟΥΚΗΣ	ΠΚ-ΜΦΚ	Οικονομικός	promp@redcross.gr	
5	ΕΜΜ. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ	ΟΑΣ ΑΔΙΟΤΑ	Διευθυντής	emmelis@oas.gr	
6	ΦΙΛΙΠΠΗ ΦΡΩ	U		fril@oas.gr	
7	Παύλος-Αλέξ. Κατσανίκης	Περιφέρεια Αντιπυρικός		poragduke@antipyros.gr	
8	Χριστίνα Χρυσάφα	Συνός Βουνού	Συνός Βουνού	christina.chrysa@antipyros.gr	
9	Μιχαήλ Γιαννάκης			mi@antipyros.gr	
10	Μαργαρίτα Κωνσταντίνου	Δ.Ε. Σητείας	Επίτροπος	magmvelot@de.stia.gr	
11	Μελίτα Χρήστου	ΟΑΣ ΑΔΙΟΤΑ	Υπ. Π.Α.Μ.		
12	ΕΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ ΑΝΝΑ	ΕΠ.Σ.Η. ΣΗΤΕΙΑΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	erfanou@de.stia.gr	

#	ΟΝΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
13	Πρωτοκλάου Γρηγόριος	Απόστολίου	Απόστολίου	jelocyp@ataamki@hotmail.com	
14	Αρχαλιδάκη Μαρίνα	Γεωργίου	ΕΠΕΔΟΥΤΗΣ	marinaougazos@gmail.com	
15	Δανδουλάκης Γρηγόριος	Ε.Π.Ε.Ρ.Κ.	ΕΠΕΔΟΥΤΗΣ	manolis.dan@koulaiki1970@gmail.com	
16	Λυμπερίου Βασιλική	ΔΟΥΚΑΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	lymperiy@hotmail.com	
17	Ξυπόδης Νεκχίριος	Πατριάρχη Τράπεζας	Απόστολίου	nekchirios@yahoo.com	
18	Ξυπόδης Αιμίλιος	ΕΠΕΔΟΥΤΗΣ			
19	Ραγκού Βασιλική	Κεντρική	Επιστολή	ragkou@site.gr	
20	Τσιτσιλιάνης Σωτήρης	ΟΦΥΠΕΚΑ	Υπάλληλος	stitsilikis@necce.org.gr	
21	Μπιλιμπασιάρη Μαρίνα	Ταξιδιωτική Υπηρεσία	Υπάλληλος	mbilimpasiaris@forchmri.gr	
22	Φίλια Δήμητρα	ΔΟΥΚΑΣ		dimitrofilia@gmail.com	
23	Βασιλειάδης Γεώργιος	ΟΜΙΟΣ	ΙΔΙΟΤΗΣ		
24	Κοιρανέσης Γεώργιος	ΕΚΜΑΣ	Υπάλληλος	koiranesis@gea.gov.gr	

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Δελτίο Τύπου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

2ο Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας

Το 2^ο Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE και το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Παρασκευής 21 Ιουλίου 2023, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου στη Σητεία, από τον Οργανισμό Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. ΟΤΑ (Κύριο Δικαιούχο της Πράξης) και το Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Δικαιούχος της Πράξης), με την υποστήριξη του Δήμου Σητείας(Δικαιούχος της Πράξης).

Το Εργαστήριο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Πράξης: «Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα» (Ακρωνύμιο: Eco.Muse).

Σκοπός του ήταν η μεταφορά της εμπειρίας συμμετεχόντων σε ενεργές πρωτοβουλίες εθελοντισμού στην περιοχή της Σητείας, ο εντοπισμός των αναγκών για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων στη διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας (φορείς διαχειριστές ενδιαφερόμενοι φορείς της τοπικής κοινωνίας εν γένει και εθελοντές) προκειμένου για την ενεργοποίηση, την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή τους, καθώς και την παρουσίαση και συν-δημιουργία προτεινόμενων δραστηριοτήτων από το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας.

Την έναρξη του Εργαστηρίου χαιρέτησε η Αντιδήμαρχος Σητείας, κυρία Ελένη Πλατανάκη, ως εταιρός της Πράξης, η οποία αφενός ανακάλυψε την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο για την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών για τη βελτίωση των δυο επισκέψιμων κτιρίων του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας καθώς και τη δημοσίευση της διακήρυξης για τη προμήθεια του εξοπλισμού των κτιρίων, αφετέρου

επικεντρώθηκε στη σημασία της ήπιας και βιώσιμης ανάπτυξης την οποία προωθεί το έργο και το σημαντικό αποτύπωμά του σε όρους προστιθέμενης αξίας για τον τόπο και τη στήριξη της πρωτοβουλίας αυτής από τη Δημοτική Αρχή, καλώντας όλους να προσφέρουν με όποιο τρόπο η μέσο διαθέτου στην λειτουργία του Ανοικτού Οικομουσείου.

Στο Εργαστήριο παρουσιάστηκαν στη συνέχεια αντιπροσωπευτικές πρωτοβουλίες στην περιοχή της Σητείας, από την πλευρά του εθελοντισμού και της τοπικής συμμετοχής, ως καλές πρακτικές και πηγή γνώσης. Συγκεκριμένα, το λόγο πήραν οι κ.κ. Παύλος Καπετανάκης, Αντιπύραρχος, Προϊστάμενος Πυροσβεστικού Κλιμακίου Σητείας, Χριστίνα Χρυσούλα, Συνσόδος Βουνού και Περάκης Βαγγέλης, Συντονιστής του Γεωπάρκου Σητείας.

Στην τελευταία ενότητα, οι συμμετέχοντες που προέρχονταν από ένα αντιπροσωπευτικό σύνολο ενδιαφερόμενων φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως Τοπική Αυτοδιοίκηση, επαγγελματικοί φορείς, εθελοντικές ομάδες και σύλλογοι, πολίτες κ.ο.κ, συμμετείχαν σε μια διαβουλευτική-διαδραστική διαδικασία κατά την οποία διατύπωσαν απόψεις σχετικά με τις ανάγκες εκπαίδευσης για τη συμμετοχή στη λειτουργία και διαχείριση του Ανοικτού Οικομουσείου της Σητείας, όπως παρουσιάστηκαν από τη συνεργάτιδα εταιρεία ETAM ΑΕ, και κατόπιν μέσα από ένα σύνολο σεναρίων πρότειναν ιδέες για την ένταξη δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων, που παρουσίασε ο Δρ. Μιχάλης Δρομπανάς για το ΠΚ-ΜΦΙΚ.

Η Πράξη "Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα", (Ακρωνύμιο: Eco.Muse), υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Interreg V-A "Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020", και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση(ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου.

Περισσότερες πληροφορίες στο σύνδεσμο: <https://eco-muse.eu/>

Παρουσιάσεις

Φυσικές καταστροφές και
τουρισμός.
Περίπτωση γεωγραφικής
ενότητας
Σητείας – πρακτικές και
πολιτική προστασία

Γεωπάρκο Σητείας : Συμμετοχή και εθελοντισμός

Βαγγέλης Περάκης
Συντονιστής Γεωπάρκου Σητείας

Εναλλακτικός τουρισμός
στη Σητεία: επαγγελματίες
Συνοδοί Βουνού

2ο Εργαστήριο Ενημέρωσης για το έργο ECO.MUSE & το
Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας, Σητεία, 21.07.2023

«Η Συμμετοχή στο Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας:
Δεξιότητες και Εκπαίδευση»

ΕΤΑΜ
Εταιρεία Τουρισμού

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ INTERREG V-A «ΕΛΛΑΔΑ –ΚΥΠΡΟΣ 2014-2020»
Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών
με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα

**Το Σχέδιο Ένταξης Δραστηριοτήτων για το
Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας**

Σενάριο 7

Τίτλος Δράσης	Δρόμοι ελιάς-διαδρομή αιωνόβιων ελιών
Συνοπτική περιγραφή	Διασύνδεση αγροτικών συστατηριμών-ελαιουργείων-ελαιώνες-γεωγονισία ελιάς-παραγωγή εδεσμάτων. Λειτουργεί σε 2 επίπεδα. Οργανωμένα όπως Επισκέψιμα Ονομασιεία είτε ανοιχτές διαδρομές με ελεύθερη περιήγηση από επισκέπτες.
Απαιτούμενοι χώροι-υποδομές	Επιχειρήσεις μεταποίησης, ελαιοτριβεία-ελαιουργεία-εστίαση-επισκέψιμα αγροκτήματα
Απαιτούμενος εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα. Εξοπλισμό για παρουσίαση. Εάν επιχείρηση εστίασης δεν χρειάζεται. Σε ανοιχτό χώρο απαιτείται εξοπλισμός για τη γευσιγνωσία. Σήμανση.
Περίοδος χρονική διάρκεια	Καθόλο το έτος. Χειμώνας εκπαιδευτικό-καλοκαίρι τουριστικό.
Ανθρώπινο δυναμικό	Εάν επιχείρηση ο ίδιος ο επιχειρηματίας. Πολιτιστικό σύλλογος.
Αναλόγια	Ανάλογα τι θα περιλαμβάνει η δραστηριότητα.
Εμπλεκόμενες υπηρεσίες/φορείς	Ανάλογα τον χώρο. Πολιτιστικοί σύλλογοι.
Εκτιμώμενο κόστος	Κόστος για καθαρισμό του μονοπατιού, συντήρηση, πινακίδες κατεύθυνσης και ερμηνείας.
Πιθανοί κίνδυνοι-εμμόδια	Άδεια ιδιοκτητών-συναινεση. Καιριές συνθήκες. Βατότητα χώρου.

8. Βιβλιογραφία

Τεχνικό Δελτίο Πράξης (2.1) «Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα» (Ακρωνύμιο: Eco.Muse), Ε.Ε.Σ, Interreg V-A «Ελλάδα-Κύπρος, 2014-2020»

Johnson G. Scholes K., Whittington R. (2005), Exploring Corporate Strategy, Text, and Cases, Pearson Education Limited

Μελέτες – Διπλωματικές Εργασίες

ETAM A.E. (2022), Παραδοτέο 3.1.1. Business Plan Ανάπτυξης Οικομουσείων, «Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα» (Ακρωνύμιο: Eco.Muse), Ε.Ε.Σ, Interreg V-A «Ελλάδα-Κύπρος, 2014-2020», Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

Πετράκης Γιώργης (2022), Παραδοτέο 4.3.1 Μουσειολογική Μελέτη για το Ανοικτό Οικομουσείο της Σητείας, «Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα» (Ακρωνύμιο: Eco.Muse), Ε.Ε.Σ, Interreg V-A «Ελλάδα-Κύπρος, 2014-2020», Πανεπιστήμιο Κρήτης-Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

ETAM A.E. (2023), Παραδοτέο 6.1.2. Σχέδιο Βιωσιμότητας της Πρότασης, «Δίκτυο Ανοικτών Οικομουσείων για την Ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση Περιοχών με Περιβαλλοντική Ιστορικότητα» (Ακρωνύμιο: Eco.Muse), Ε.Ε.Σ, Interreg V-A «Ελλάδα-Κύπρος, 2014-2020», Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

ETAM A.E. Παραδοτέο 3.4.2, Stakeholder & PEST Ανάλυση, “Food Art Movement Energy – The Road to country experience” (Acronym: FAME ROAD), Ε.Τ.Κ.Ρ, Interreg V-A “Greece-Italy 2014-2020”, Δήμος Αιγιάλειας

WWF Ελλάς (2018), Παραδοτέο Δράσης Α.4.2. Προκαταρκτική Λίστα Εμπλεκόμενων Μερών με τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, Έκθεση για τη χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών, Πρόγραμμα LIFE-IP 4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002): Ολοκληρωμένες δράσεις για την διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα, Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

WWF Ελλάς (2019), Παράρτημα Ι: Λίστα Εμπλεκομένων, Έκθεση για τη χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκομένων μερών, Παραδοτέο Δράσης Α.4, «Εδώ ζούμε», Πρόγραμμα LIFE-IP 4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002): Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα, (αναθεωρημένη λίστα – Ιούλιος 2019), Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

Dr. Annika Jaansoo, (2019), Methodology for stakeholder engagement within the project Inter Ventures, E.T.C.P, Interreg EUROPE 2014-2020, Association of European Border Regions (AEBR), Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

Κουλλιάς Δ. (2020), Ανάλυση ενδιαφερόμενων μερών κατά τη διαχείριση διακινδύνευσης τεχνικών έργων σε μικρές κοινωνίες. Η περίπτωση του Νέου Περιφερειακού Δρόμου Καλύμνου, Διπλωματική Εργασία, Επιβλέπων Καθηγητής: Μπέλλος Ε., Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας, Διαχείριση Τεχνικών Έργων, ΠΜΣ, Διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

Διαδικτυακές πηγές

<https://eco-muse.eu/>

<https://greece-cyprus.eu/>

<https://www.sitia.gr/>

<https://projects2014-2020.interregeurope.eu/interventures/>

<https://edozoume.gr/>

<https://fameroad.eu/>